

ONTWERP GEBIEDSVISIE GROENE EN RECREATIEVE VERBINDINGSZONE

GEMEENTE UITHOORN

EEN GEBIEDSVISIE VOOR EEN GROENE RECREATIEVE
VERBINDINGSZONE, EEN GEBIEDSPROCES VOOR DE
NOORDER LEGMEERPOLDER

mei 2022

BURO SANT EN CO
LANDSCHAPSARCHITECTUUR

COLOFON

Groene en recreatieve verbindingzone

BURO SANT EN CO

Paul Plambeek
Merel Cozijnsen

Bink 36 | Unit M3.55
Binckhorstlaan 36
2516 BE Den Haag
Nederland

IN SAMENWERKING MET

Rens Wijnakker

FABRICations
Tussen de Bogen 18
1013 JB Amsterdam
Nederland

Tjakko Dijk

Over Morgen
Kleine Koppel 26
3812 PH Amersfoort
Nederland

IN OPDRACHT VAN

Gemeente Uithoorn
Laan van Meerwijk 16
1423 AJ Uithoorn
Nederland

Copyright 2021 BURO SANT EN CO Landschapsarchitectuur

Niets uit dit onderzoek mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt d.m.v. drukwerk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande toestemming van de auteur.

INHOUDSOPGAVE

Groene en recreatieve verbindingzone

1. DE AANLEIDING

- 1.1 Eerste bevindingen
- 1.2 De opgave

2. LANDSCHAP ONDER DRUK

- 2.1 Tijdreeks
- 2.2 Gedifferentieerd groen

3. MEERLAAGSE UITDAGING

- 3.1 Ruimtelijke ordening
- 3.2 Groene parels
- 3.3 Recreatief netwerk
- 3.4 Klimatologische uitdagingen
- 3.5 Bestaand beleid als onderlegger
- 3.6 Kansrijke sleutelgebieden

4. DE ONTWERPVISIE

- 4.1 Groenblauw, biodivers en klimaatrobuust casco
- 4.2 Landschappelijke entiteiten
- 4.3 (Stedelijke) solitaire groengebieden
- 4.4 Lijnen als verbinding en reikend tot de voordeur
- 4.5 Recreatief verknopen van stad en land

5. LOCATIESPECIFIEK TOEKOMSTPERSPECTIEF

- 5.1 Kennislandschap
- 5.2 Sportieve Vuurlijn
- 5.3 Landschappelijk hart
- 5.4 Groenstedelijke schakel
- 5.5 Beleefbare Amstel
- 5.6 Stadsbos
- 5.7 Groen tot aan de voordeur
- 5.8 Natuurlijk sportief Legmeer West
- 5.9 Adaptief veenweidegebied

6. PARTICIPATIE EN IDEEVORMING

- 6.1 Participatie
- 6.2 Gebiedsproces Noorder Legmeerpolder

7. KWALITATIEVE RUIMTELIJKE RANDVOORWAARDEN

- 7.1 De Noorder Legmeerpolder
- 7.2 Divers en actief middengebied
- 7.3 Landschappelijk dorpshart

I. DE AANLEIDING

Naar aanleiding van het masterplan Legmeerbos van Buurtbeheer de Legmeer is in het voorjaar van 2021 een globale verkenning uitgevoerd naar de haalbaarheid van een groene en recreatieve verbindingszone tussen de Westeinderplassen en de Amstel. De gemeente heeft dat gedachtengoed omarmd en de wens uitgesproken om dit verder uit te werken. Het doel voor deze verbindingszone is te komen tot een versterking van het landschap en de beleefbaarheid daarvan voor de inwoners van Uithoorn. Dit komt tevens de leefkwaliteit, in een steeds verdergaande verstedelijking in de zuidflank van de Metropoolregio Amsterdam, ten goede.

Opgave is het opstellen van een beknopte gebiedsvisie voor een verbindingszone, waarmee bedoeld wordt op een groen en recreatief netwerk voor de gehele gemeente met nadruk op de directe verbinding tussen de Westeinderplassen en de Amstel. Het omvat een visie die als kader dient voor toekomstige ontwikkelingen. De gebiedsvisie is tot stand gekomen met de inzet van gebiedsateliers, inloopsessies, ambtelijke sessies, één-op-één gesprekken en een meer diepgaand gebiedsproces voor de Noorder Legmeerpolder. Om de verschillende ambities binnen deze visie daadwerkelijk tot mogelijke realisatie te laten komen, is er specifiek voor de verbindingszone Westeinderplassen-Amstel een uitvoeringsprogramma opgesteld. Dit uitvoeringsprogramma is in een separaat document uiteengezet.

Landschapsarchitecten bureau Sant en Co is, in opdracht van de Gemeente Uithoorn, en in gezamenlijkheid met een breed scala aan betrokkenen in het najaar van 2021 gestart aan deze bijzondere opgave. We hebben gebruik gemaakt van onze ruime voorkennis van én duidelijke visie over het gebied, door het opstellen van het Toekomstperspectief Westeinderscheg. De gebiedsvisie biedt een ambitieus

toekomstperspectief, waarin enerzijds voortgeborduurd kan worden op bestaande structuren en anderzijds nieuwe richtingen worden voorgesteld. Deze gebiedsvisie begint met een grondige analyse en is verder uitgewerkt in een groenblauw casco, groen van beplanting en blauw van water, met bijbehorend recreatief netwerk. Een robuust netwerk dat zich over het gehele landschap en stedelijk weefsel van Uithoorn en omgeving spreidt. Een netwerk dat robuust is omdat het maximaal in verbinding staat en omdat het, naast antwoord op groen en recreatie als centrale thema's, ook antwoord geeft op thema's zoals ecologie, hittestress, watertekorten of juist wateroverlast, en programma zoals woningbouw, bedrijvigheid en sport en spel landschappelijk inbedt. Voor verschillende deelgebieden zijn locatie specifieke uitwerkingen gemaakt. Deze zijn deels ter inspiratie en dienen als kapstok voor een verdere uitwerking in een nader vorm te geven vervolproces. Voor de leesbaarheid van dit document zal de gemeente Uithoorn, bestaande uit de kernen Uithoorn en De Kwakel, worden aangeduid als Uithoorn.

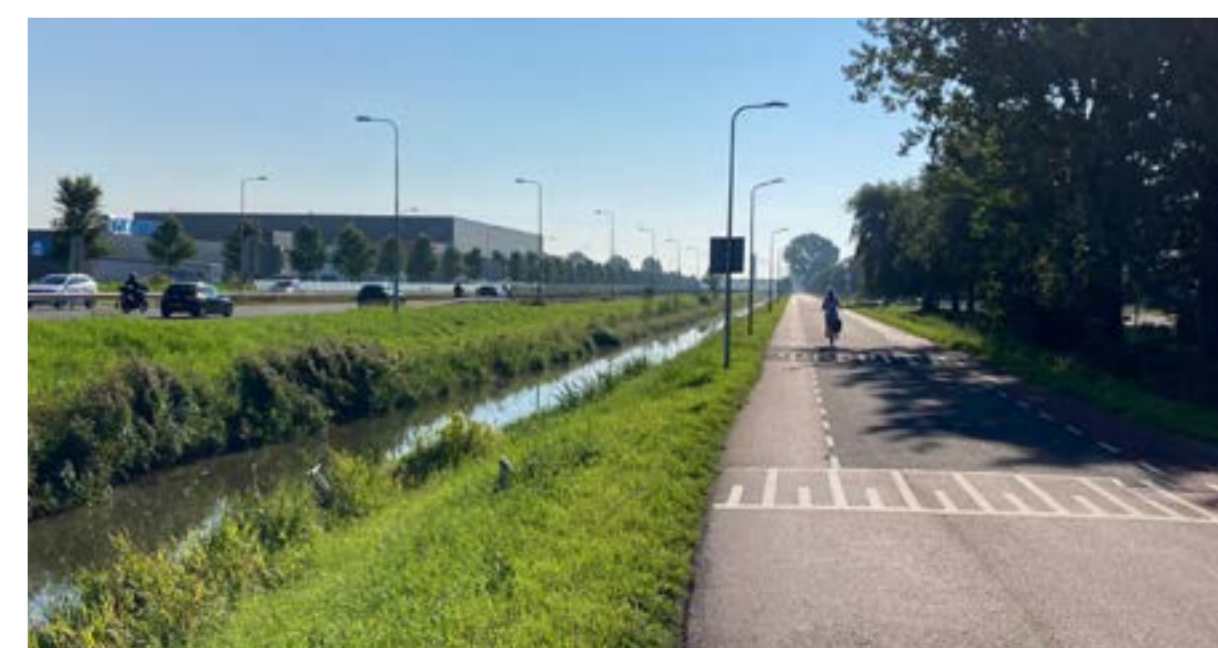
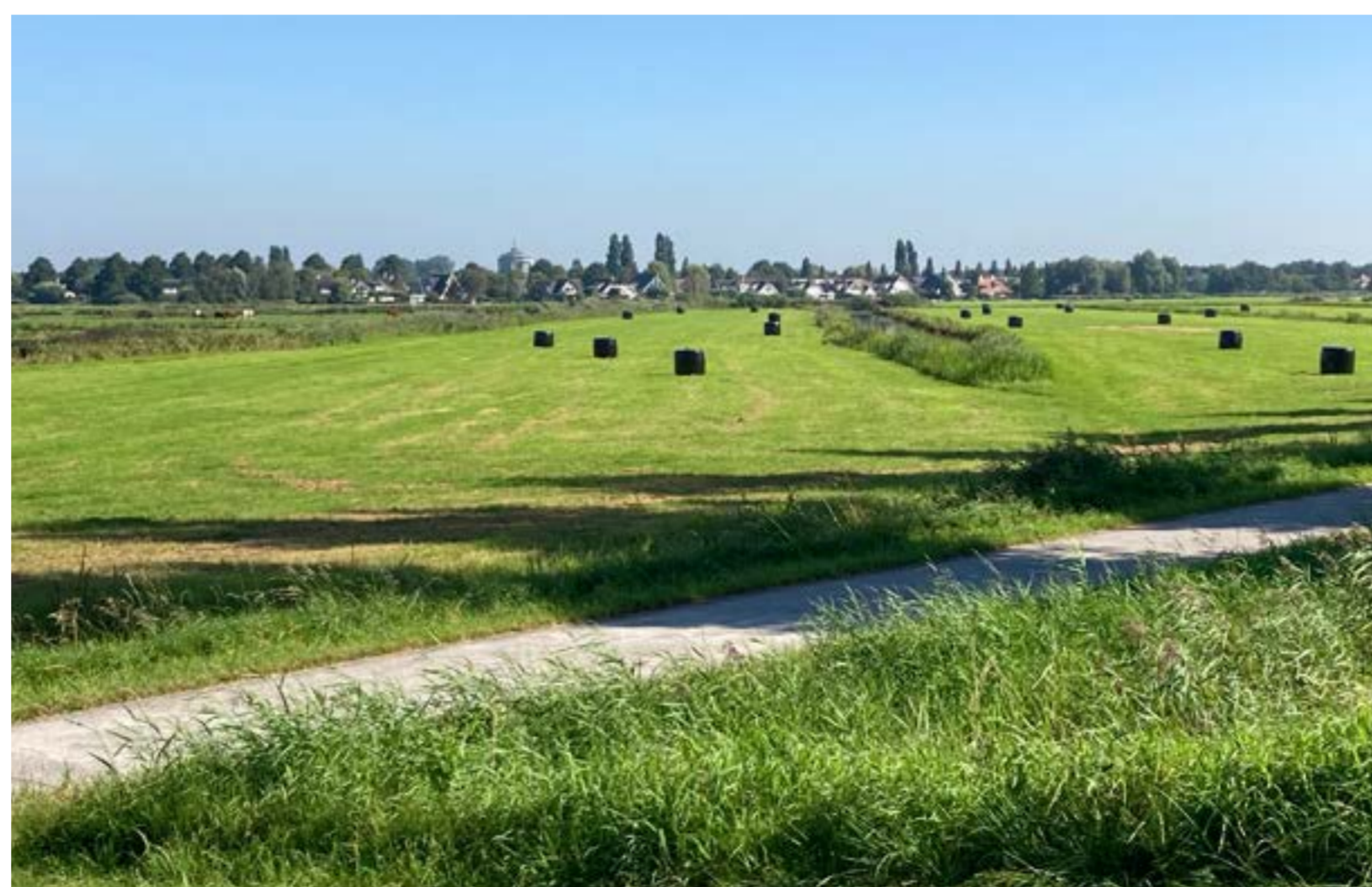
I.1 EERSTE BEVINDINGEN

Een eerste kennismaking met Uithoorn laat zien dat het een gemeente is met waardevolle landschappen zoals het veenweidelandschap, unieke groenblauwe én recreatieve parels zoals het Zijdelmeer en Libellebos en bovenal Unesco werelderfgoed met liniedijken en zijn forten.

Naast dit schoon aan cultuur en natuur is Uithoorn een dynamische gemeente met een duidelijk merkbaar werklandschap. De aanwezige glastuinbouw, met de nabije ligging van de veiling en Schiphol, en de al dan niet gerelateerde bedrijvigheid maakt dat grote delen van de gemeente zijn toebedeeld aan kassengebieden en bedrijventerreinen. Het vertaalt zich in een sterke economie, maar ook in onder andere een grote verkeersintensiteit, die nog verder wordt versterkt door het forensen karakter van de gemeente waar een auto voor de deur veelal als basisbehoefte wordt gezien.

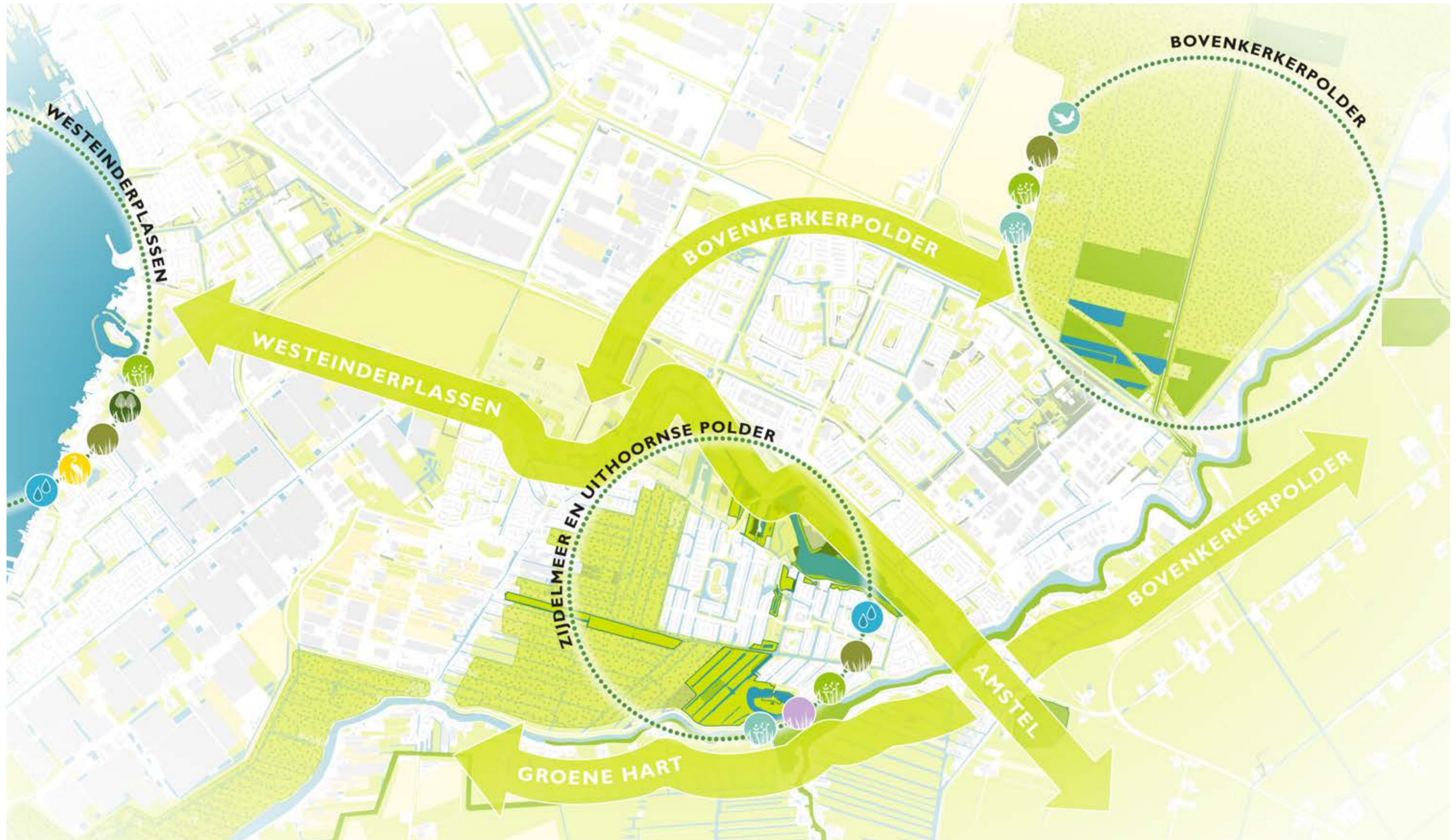
De gemeente is overduidelijk in ontwikkeling, te zien aan onder andere de aanleg van de Amsteltram, maar ook aan de verschillende woningbouwprojecten en de zichtbare ontwikkelingen binnen de glastuinbouwsector met enerzijds gezonde en/of zelfs innovatieve bedrijven en anderzijds signalen van leegstand en achteruitgang.

De gemeente bezit daarnaast over veel gebieden met een grote potentie tot ruimtelijke verbetering (verdere toelichting in 3.6). Voor het maken van een kwalitatieve slag voor de groen-recreatieve structuur in deze gebieden, is het formuleren van ambitie, visie en het maken van beslissingen cruciaal.

1.2 DE OPGAVE

De opgave is het opstellen van een gebiedsvisie voor een groene recreatieve verbindingzone tussen de Westeinderplassen en de Amstel in samenhang met groene verbindingen door de woonwijken van Uithoorn naar het buitengebied. Dit raamwerk legt op de grotere schaal de verbinding tussen de volgende vier landschappelijke entiteiten: Westeinderscheg, Amstelscheg, Bovenkerkerpolder en Groene Hart.

2. LANDSCHAP ONDER DRUK

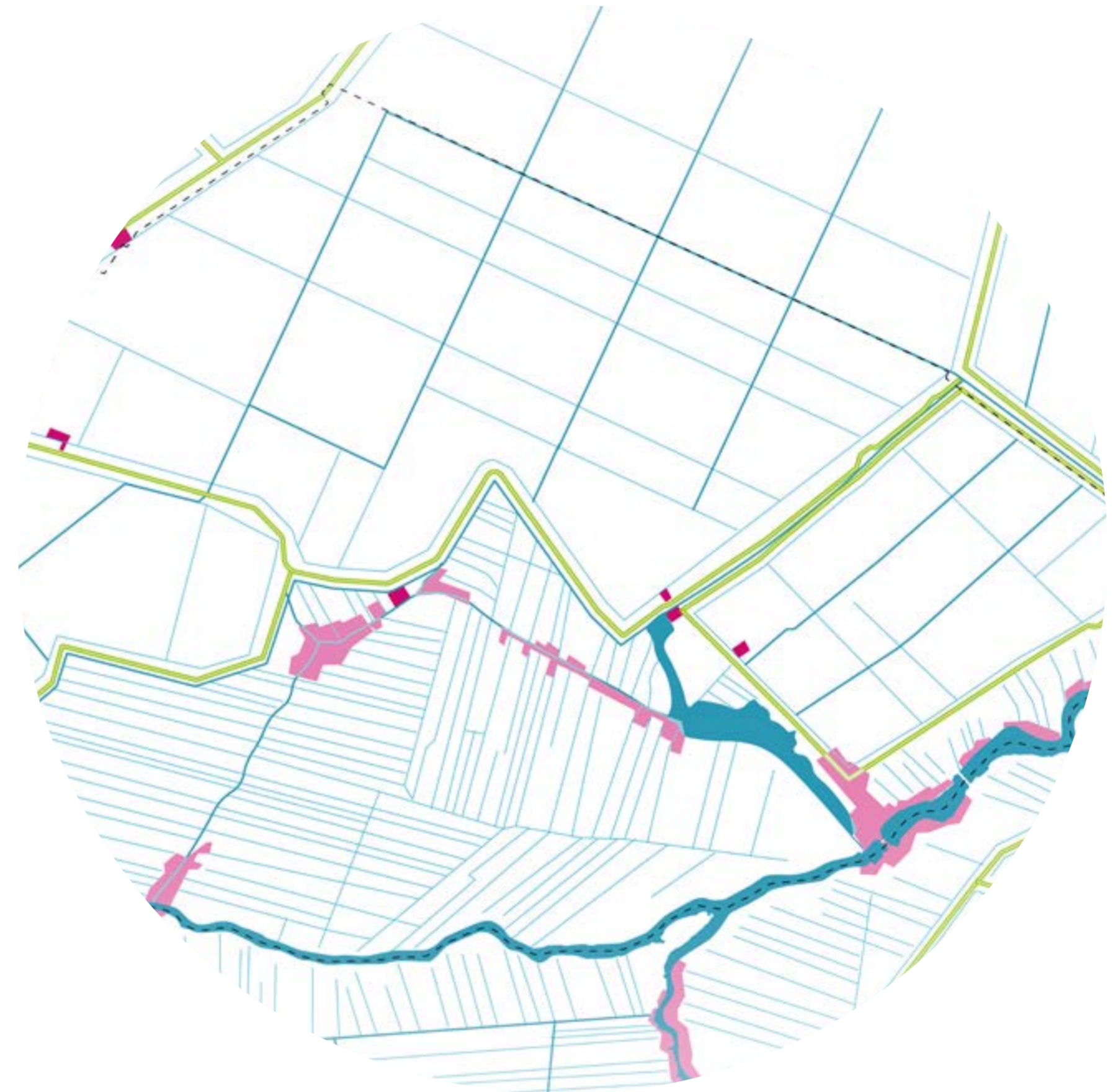
2.1 TIJDREEKS

HOLLANDSE GLORIE
1850

In de negentiende eeuw zijn enkele vormen van bebouwing te vinden langs de Amstel en langs de stroom die in verbinding staat met het huidige Zijdelmeer. Het meer stond destijds in directe verbinding met Legmeer en op zijn beurt met de Westeinderplassen. Opvallend is de eerste inpoldering, die van de Thamerpolder.

INPOLDERING
1900

In de twintigste eeuw staat de inpoldering centraal. Naast de Thamerpolder is nu ook de Noorder Legmeerpolder ingepolderd met een duidelijke verkaveling en structuur van tochten en vaarten. De Vuurlijn vormt een herkenbare hoofdstructuur door de huidige gemeente en vormt een contrast met de zuidelijke veengebieden.

OCCUPATIEFASE
1970

De jaren '70 is de periode waarin het Uithoorn van vandaag het best herkenbaar wordt. De eerste uitbreidingswijken, maar ook de glastuinbouwgebieden krijgen vorm. De spoorbaan, waarvan tot op heden het relict sterk aanwezig is, maakt onderdeel uit van het bebouwd gebied. De forten liggen als parels in het veenweidegebied.

MONDIALE GROEI VAN LOKALE IDENTITEIT
1995

Eind jaren '90 is goed leesbaar hoe het bebouwd gebied steeds meer ruimte inneemt en maakt dat directe open verbindingen met het buitengebied schaars raken. Het huidige Legmeer-West, de uitbreiding van de veiling en een deel het open veenweidegebied in het zuiden zijn de gebieden die in deze periode nog de open verbinding met het buitengebied hadden.

2.2 GEDIFFERENTIEERD GROEN

Resultante van de ontwikkelingen zoals beschreven in de voorgaande tijdreeks is een zonering die een duidelijk onderscheid maakt tussen centrale woonwijken, werklandschappen voornamelijk in het westen en deels dichtbij de dorpskern en groene en/of open gebieden versnipperd binnen de gemeente. Een deel van de Noorder Legmeerpolder, het Ruilverkavelingsgebied en de Amstelzone zijn gebieden die groot en/of kleinschalig getransformeerd kunnen worden om de differentiatie binnen de groenstructuren in te perken.

3. MEERLAAGSE UITDAGING

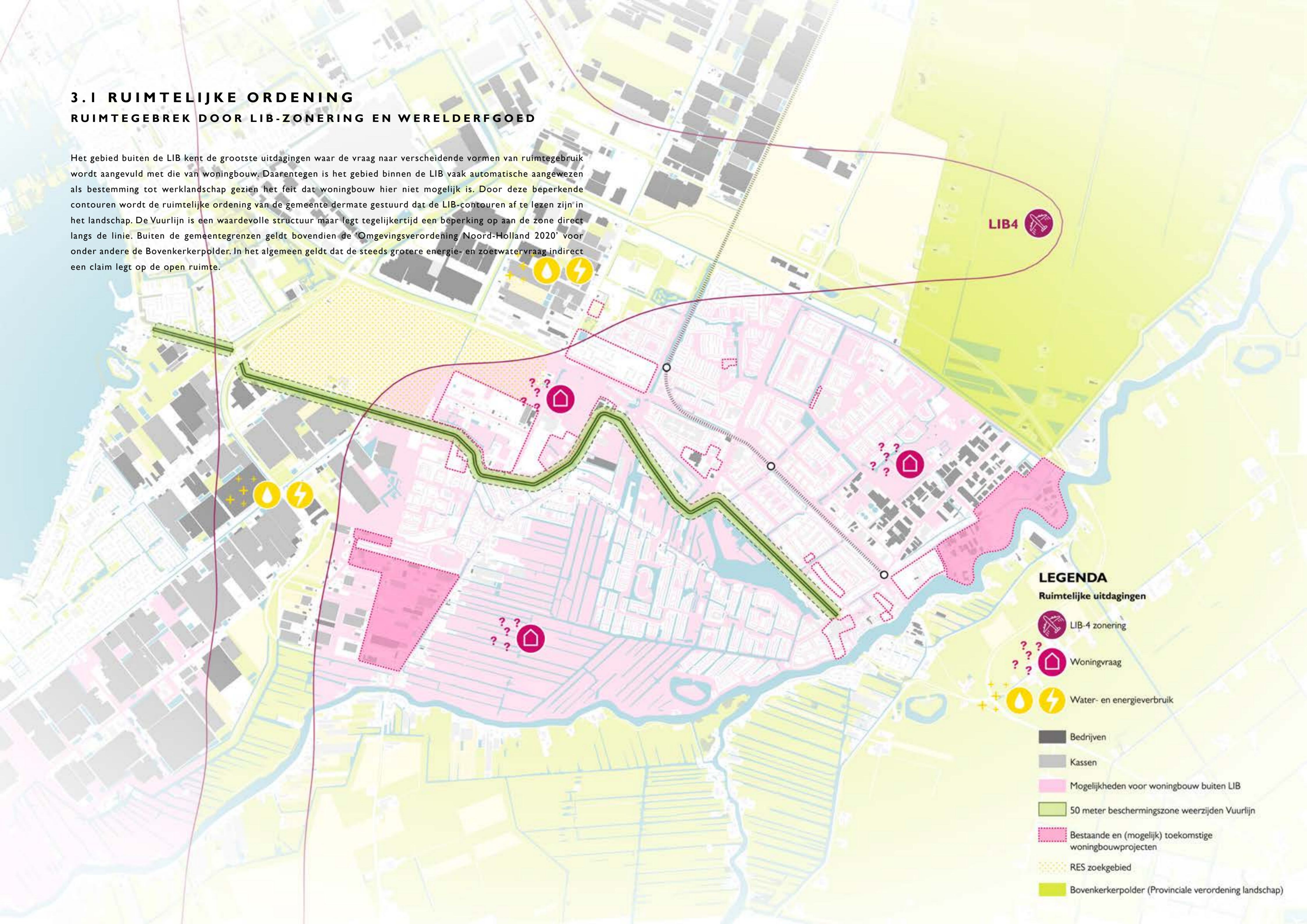
Om te komen tot een gedegen gebiedsvisie is het van cruciaal belang het gebied niet alleen in ruimtelijke indeling te analyseren, maar in alle lagen van het landschap. Bovendien niet alleen in fysieke zin, maar ook in de zin van betekenis en waarde. De onzichtbare continue verandering in het klimaat vormt een grote uitdaging waar strategisch op ingespeeld dient te worden. Bodemdaling is een bekend begrip en kan op den duur ook economische gevolgen met zich meebrengen. Door uitdagingen zoals klimaatverandering, afname van biodiversiteit en de toenemende stedelijke druk, in meerdere lagen in kaart te brengen en de opgave breed te benaderen zal de gebiedsvisie voor een groene en recreatieve verbindingzone niet alleen invulling geven aan groen, water, natuurontwikkeling en recreatie, maar zal het ook op de genoemde uitdagingen inspelen.

Zoals beschreven in voorgaand hoofdstuk is de gemeente onderhevig (geweest) aan een steeds verdergaande druk op het landschap. Hier bovenop wordt de druk verder opgevoerd door de vele ruimtelijke beperkingen. De geluidscontouren van Schiphol waarbinnen woningbouw niet of beperkt mogelijk is, de zogenaamde LIB-zonering, zijn de grootste ruimtelijke beperking. Grote uitdaging vormt, om binnen een landschap waar de versnippering aan groen groot is, waarde toe te voegen aan het groen door het te verbinden tot robuust netwerk. Groene parels vormen in verbinding een continu netwerk waardoor onder andere de ecologische waarde kan toenemen ten opzichte van de waarde die de afzonderlijke gebieden momenteel hebben.

Met de toenemende verstedelijking is het evident dat de behoefte aan een gezonde leefomgeving, biodiversiteit, welzijn, een buitenruimte die uitnodigt om te bewegen en ontmoeten en recreatie ook toeneemt. Hiermee is de behoefte aan een goed verbonden netwerk in zowel stad als land ook groot. De doelstelling is het ontwikkelen van een netwerk dat niet alleen toegankelijkheid biedt maar vooral ook kwalitatief is. Oftewel een recreatief netwerk zoveel mogelijk bestemd voor langzaam verkeer, passerend aan waardevolle en bezienswaardige plekken en in een juiste balans met huidige en toekomstige ecologische waarden.

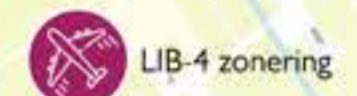
3.1 RUIMTELIJKE ORDENING RUIMTEGEBREK DOOR LIB-ZONERING EN WERELDERFGOED

Het gebied buiten de LIB kent de grootste uitdagingen waar de vraag naar verscheidende vormen van ruimtegebruik wordt aangevuld met die van woningbouw. Daarentegen is het gebied binnen de LIB vaak automatisch aangewezen als bestemming tot werklandschap gezien het feit dat woningbouw hier niet mogelijk is. Door deze beperkende contouren wordt de ruimtelijke ordening van de gemeente dermate gestuurd dat de LIB-contouren af te lezen zijn in het landschap. De Vuurlijn is een waardevolle structuur maar legt tegelijkertijd een beperking op aan de zone direct langs de linie. Buiten de gemeentegrenzen geldt bovendien de 'Omgevingsverordening Noord-Holland 2020' voor onder andere de Bovenkerkerpolder. In het algemeen geldt dat de steeds grotere energie- en zoetwatervraag indirect een claim legt op de open ruimte.

LEGENDA

Ruimtelijke uitdagingen

LIB-4 zoning

Woningvraag

Water- en energieverbruik

Bedrijven

Kassen

Mogelijkheden voor woningbouw buiten LIB

50 meter beschermingszone weerszijden Vuurlijn

Bestaande en (mogelijk) toekomstige woningbouwprojecten

RES zoekgebied

Bovenkerkerpolder (Provinciale verordening landschap)

3.2 GROENE PARELS

MISSEN VAN VERBINDENDE ECOLOGISCHE STRUCTUREN

Het groen in de gemeente heeft een versnipperd karakter en kent uiteenlopende identiteiten, van meer buurt- of geprogrammeerd groen, tot agrarisch en landschappelijk groen. De gemeente kent twee gebieden, de Uithoornse Polder en het Zijdemeer, die samen onderdeel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Beide gebieden kennen typen natuur die een ecologische waarde en unieke groensfeer vertegenwoordigen. Een onderlinge groenverbinding is aanwezig, maar kan verbeterd worden. De Uithoornse Polder is daarnaast grotendeels aangeduid als waardevol weidevogelgebied. Echter, het ruilverkavelingsgebied vormt een barrière in de verbinding met het meer zuidelijke gebied richting de Drecht. Wat betreft het Zijdemeer mist de verbinding met de Amstel door het Amstelplein en omgeving. Buiten de gemeente zijn twee aangrenzende NNN-gebieden, de Westeinderplassen in Aalsmeer en de Bovenkerkerpolder in Amstelveen. De eerstgenoemde is enigszins door groen verbonden met het Zijdemeer, maar deze verbinding mist robuustheid en (ecologische) waarde. Wat betreft de Bovenkerkerpolder speelt de ontbrekende verbinding tussen het Zijdemeer en het Libellebos een prominente rol.

LEGENDA Natuurtypen binnen Natuurnetwerk Nederland (NNN)

- Zoete plas
- Vochtige hooilanden
- Vochtig weidevogelgrasland
- Veenmosrietland en moerasheide
- Rietland
- Kruiden- en fauna graslanden
- Moeras
- Laagveenbos

3.3 RECREATIEF NETWERK BARRIÈRES EN ONTOEGANKELIJKHEID

Voor de bezoeker aan Uithoorn heeft de gemeente bezienswaardige plekken zoals de forten, de linedijken, wandelnetwerk Amstelland en waardevolle gebieden zoals het veenweidegebied te bieden. Daarnaast is de gemeente de uitgelezen stop op de meer regionale schaal, bij een bezoek aan nabijgelegen bezienswaardigheden zoals de Ronde Hoep en de Westeinderplassen. Aanmeren en wegzakken aan het waterfront is dan ook een geliefde activiteit bij de bezoeker. Echter, zowel voor de bezoeker als voor de inwoner van Uithoorn zorgen barrières en een hoge intensiteit aan autoverkeer op grote delen van de route voor een onprettige ervaring. Bovendien zijn het veenweidegebied en centrale delen langs de Vuurlijn ontoegankelijk.

LEGENDA

Recreatief netwerk

Typen routes

- Regionaal wandelnetwerk
- Regionaal fietsnetwerk
- Lokaal wandelnetwerk

Plekken langs de route

- Point of interest
- Recreatie
- Horeca
- Winkelen

Uitdagingen

- Infrastructuurle barrière
- Gemengd verkeer - langzame route stopt

3.4 KLIMATOLOGISCHE UITDAGINGEN CONCENTRATIE VAN PROBLEMATIEK IN VEENWEIDEGEBIED

De klimatologische uitdagingen concentreren zich met name in het veenweidegebied, waar zowel bodemdaling als wegzijging (het wegtrekken van grondwater) prominent aanwezig zijn. Deze ontwikkeling heeft op den duur, en soms al vandaag de dag, gevolgen voor de veeteelt activiteiten en de leefbaarheid in de wijken van onder andere Meerwijk, Dorpshart, Amstelzone en Zijdenveld. In het noordwesten, met een grote concentratie in de Noorder Legmeerpolder, spelen verzilting en kwel (het opkomen van grondwater) een rol. Dit heeft gevolgen voor het zoetwater, maar ook voor de kwaliteit van de verbouwen gewassen.

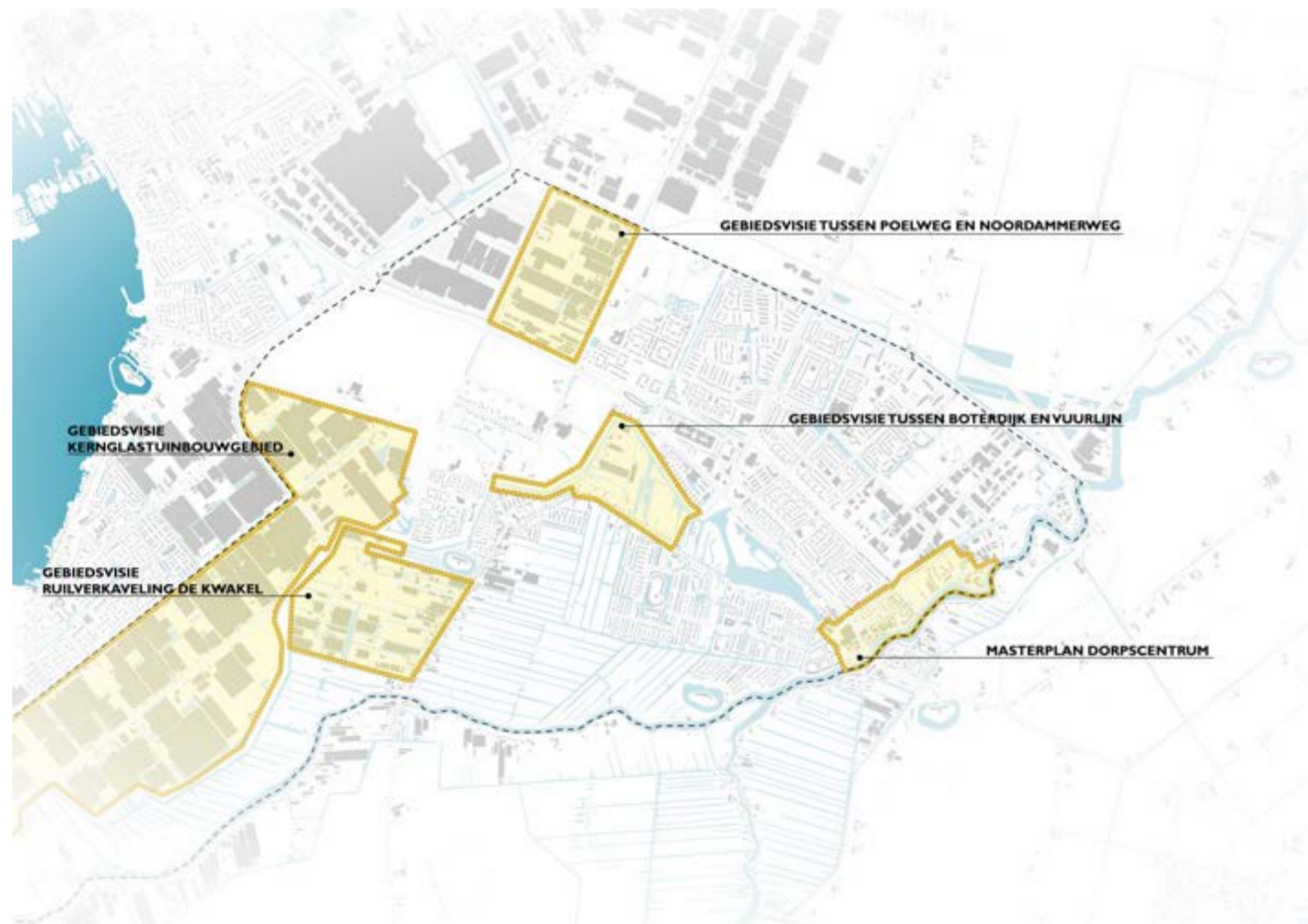

LEGENDA Klimatologische uitdagingen

- Bodemdaling
- Wegzijging
- Verzilting
- Kwel

3.5 BESTAAND BELEID ALS ONDERLEGGERS

Uitgangspunt voor het opstellen van de gebiedsvisie voor een groene en recreatieve verbindingzone vormt het voorgaande, aangevuld met het bestaand beleid. Onderstaande kaart geeft een overzicht van de vastgestelde gebiedsvisies en masterplan die uitvoerig geanalyseerd zijn. Benoemd moet worden dat de gebiedsvisies voor het bedrijventerrein tussen Poelweg en Noordammerweg en het glastuinbouwgebied De Kwakel in beperkte mate onderdeel uitmaken van deze gebiedsvisie aangezien de verbinding tussen Westeinderplassen en Amstel centraal staat en de verbindingen op wijkniveau daarnaast worden meegenomen.

3.6 KANSRIJKE SLEUTELGEBIEDEN

Gebaseerd op de gestelde opgave, bestaande visies en een grondige analyse, geeft onderstaande kaart een overzicht van de gebieden die een kansrijke sleutelpositie innemen. Deze gebieden zijn reeds aangewezen of in onze ogen kansrijk en realistisch om te transformeren en/of ontwikkelen op dermate wijze dat de bijdrage aan de gestelde opgave groot kan zijn. Voor de centrale delen langs de Vuurlijn, de Noorder Legmeerpolder en het glastuinbouwgebied in Aalsmeer geldt dat bij transformatie een robuuste verbinding tussen Westeinderplassen en Zijdelmeer ontstaat. Voor de laatstgenoemde geldt bovendien dat samenwerking met Aalsmeer essentieel is. Het ruilverkavelingsgebied kan bij transformatie de verbindende schakel tussen de twee waardevolle delen van de Uithoornse Polder vormen. Legmeer-West is door het grote onbebouwde gebied kansrijk om te transformeren tot een groene schakel met het buitengebied. Tot slot, de Amstelzone ligt voor een groot deel braak en kan bij transformatie het gezicht aan de Amstel worden waar Uithoorn zich graag mee op de kaart brengt. Het is de ambitie van de gemeente Uithoorn om woningbouw in de Amstelzone mogelijk te maken. Dat is onderwerp van onderzoek in de komende periode.

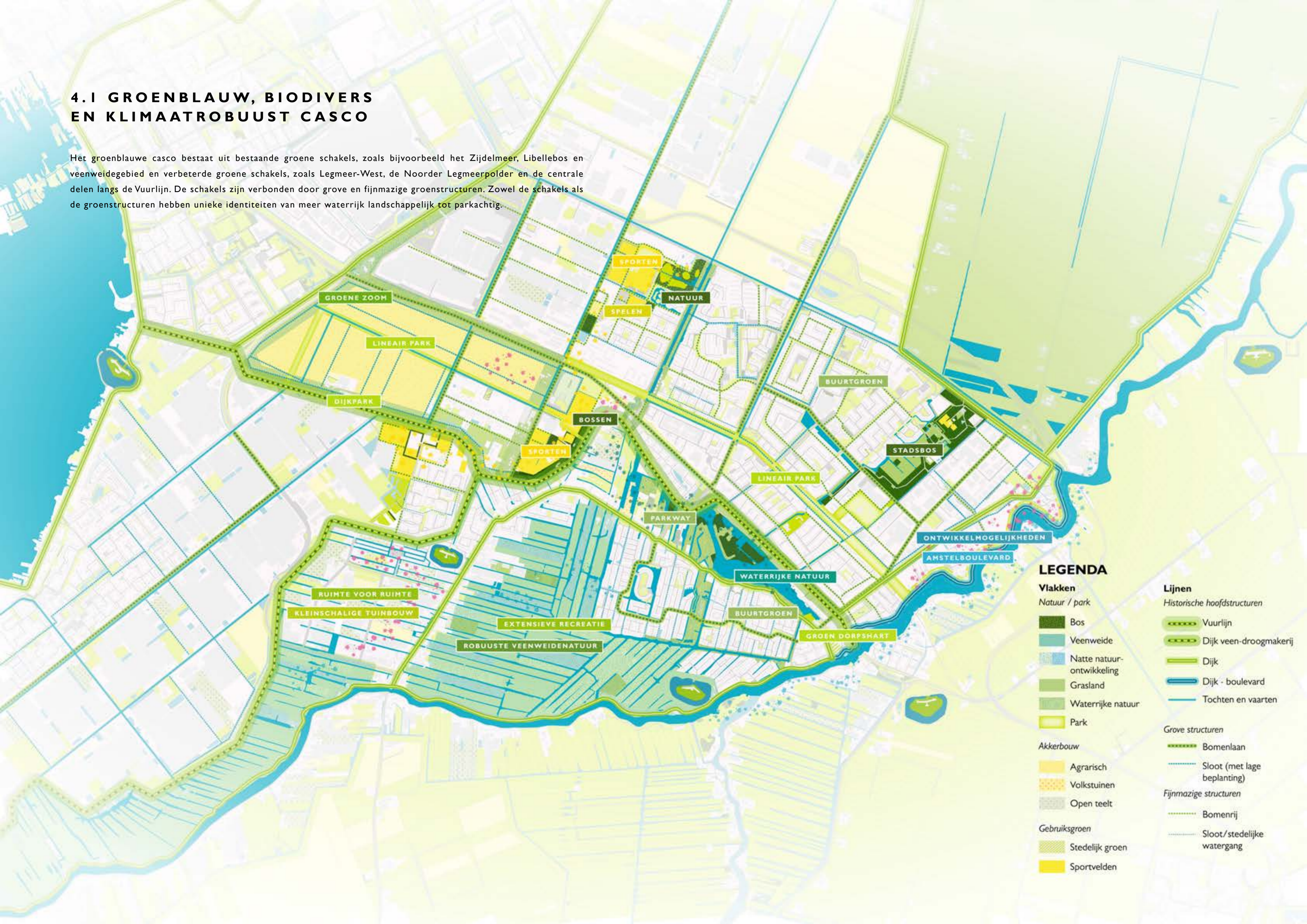
4. DE ONTWERPVISIE

Het ontwikkelen van een groene en recreatieve verbindingzone laat ruimte over voor eigen interpretatie. Immers is een verbindingzone een continuerende lijn waarbinnen groen en een recreatieve route ruimtelijk passen? Of spreken we van een verbindingzone als het groen en de recreant op meerdere 'manieren' van A naar B loopt en kan? Hier wordt aangenomen dat wordt voldaan aan een groene en recreatieve verbindingzone als het onderdeel vormt van een robuust netwerk dat zich over het gehele landschap en stedelijk weefsel van Uithoorn en omgeving spreidt. Een netwerk dat robuust is omdat groen, water en recreatieve routes maximaal in verbinding staan en omdat het, naast antwoord op groen en recreatie als centrale thema's, ook antwoord geeft op thema's zoals ecologie, hittestress, watertekorten of juist wateroverlast, en programma zoals woningbouw, bedrijvigheid en sport en spel landschappelijk inbedt.

Het hierna getoonde groenblauwe casco vormt de kapstok voor deze thema's. Een kapstok die sturing geeft, maar desondanks flexibel is waar nodig. De hiervoor getoonde sleutelgebieden geven een indicatie van waar de grote veranderingen kunnen plaatsvinden. Onder andere deze gebieden vormen de grote schakels binnen het casco. Zoals eerder genoemd bestaat het casco uit bestaande groene gebieden en verbindingen, aangevuld met verrijkte of nieuwe gebieden en verbindingen. Het casco bestaat uit landschappelijke entiteiten (het landschappelijk buitengebied), (stedelijke) solitaire groengebieden en lijnen als verbinding waardoor het groene buitengebied tot de voordeur reikt. Het casco vormt de basis voor het recreatief netwerk zodat het op kwalitatieve wijze stad en land verbindt.

4.1 GROENBLAUW, BIODIVERS EN KLIMAATROBUUST CASCO

Het groenblauwe casco bestaat uit bestaande groene schakels, zoals bijvoorbeeld het Zijdemeer, Libellebos en veenweidegebied en verbeterde groene schakels, zoals Legmeer-West, de Noorder Legmeerpolder en de centrale delen langs de Vuurlijn. De schakels zijn verbonden door grove en fijnmazige groenstructuren. Zowel de schakels als de groenstructuren hebben unieke identiteiten van meer waterrijk landschappelijk tot parkachtig.

LEGENDA

Vlakken

Natuur / park

- Bos
- Veenweide
- Natte natuurontwikkeling
- Grasland
- Wattelijke natuur
- Park

Akkerbouw

- Agrarisch
- Volkstuinen
- Open teelt

Gebruiksgroen

- Stedelijk groen
- Sportvelden

Lijnen

Historische hoofdstructuren

- Vuurlijn
- Dijk veen-droogmakerij
- Dijk
- Dijk - boulevard
- Tochten en vaarten

Grove structuren

- Bomenlaan
- Sloot (met lage beplanting)

Fijnmazige structuren

- Bomenrij
- Sloot/stedelijke watergang

4.2 LANDSCHAPPELIJKE ENTITEITEN

Het groenblauwe casco valt ten eerste op te delen in de vier landschappelijke entiteiten met de Westeinderplassen in het westen, het veenweidegebied in het zuiden, de Bovenkerkerpolder in het noorden en de Amstel met het Groene Hart in het (zuid)oosten. Deze entiteiten geven grotendeels vorm aan het groene buitengebied van Uithoorn.

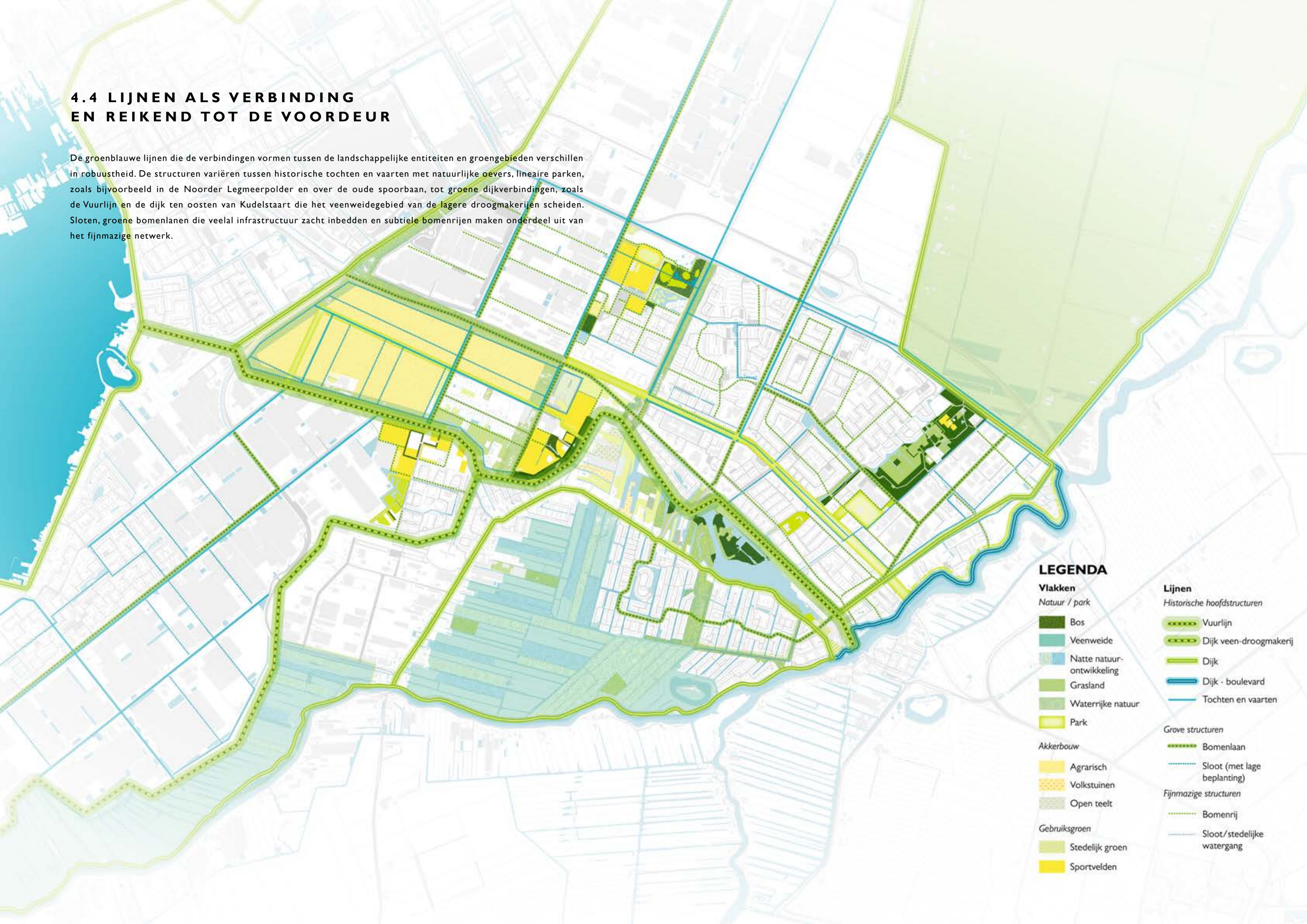
4.3 (STEDELIJKE) SOLITAIRE GROENGEBIEDEN

Onderdeel van het toekomstig stedelijk weefsel vormen verschillende solitaire groengebieden. Deze gebieden zijn zichtbaar aan te wijzen als eenheid. Het Libellebos wordt zuidelijk als groengebied uitgebreid met de vergroening van de bestaande verbinding en de doorsteek naar het waterzuiveringsterrein dat als parklandschap ingericht kan worden. Het centrale deel langs de Vuurlijn is deels natuurlijker, evenals Legmeer-West, het ruilverkavelingsgebied en de gehele Noorder Legmeerpolder.

4.4 LIJNEN ALS VERBINDING EN REIKEND TOT DE VOORDEUR

De groenblauwe lijnen die de verbindingen vormen tussen de landschappelijke entiteiten en groengebieden verschillen in robuustheid. De structuren variëren tussen historische tochten en vaarten met natuurlijke oevers, lineaire parken, zoals bijvoorbeeld in de Noorder Legmeerpolder en over de oude spoorbaan, tot groene dijkverbindingen, zoals de Vuurlijn en de dijk ten oosten van Kudelstaart die het veenweidegebied van de lagere droogmakerijen scheidt. Sloten, groene bomenlanen die veelal infrastructuur zacht inbedden en subtiele bomenrijen maken onderdeel uit van het fijnmazige netwerk.

LEGENDA

Vlakken

Natuur / park

- Bos
- Veenweide
- Natte natuurontwikkeling
- Grasland
- Waterrijke natuur
- Park

Akkerbouw

- Agrarisch
- Volkstuinen
- Open teelt

Gebruiksgroen

- Stedelijk groen
- Sportvelden

Lijnen

Historische hoofdstructuren

- Vuurlijn
- Dijk veen-droogmakerij
- Dijk
- Dijk - boulevard
- Tochten en vaarten

Grove structuren

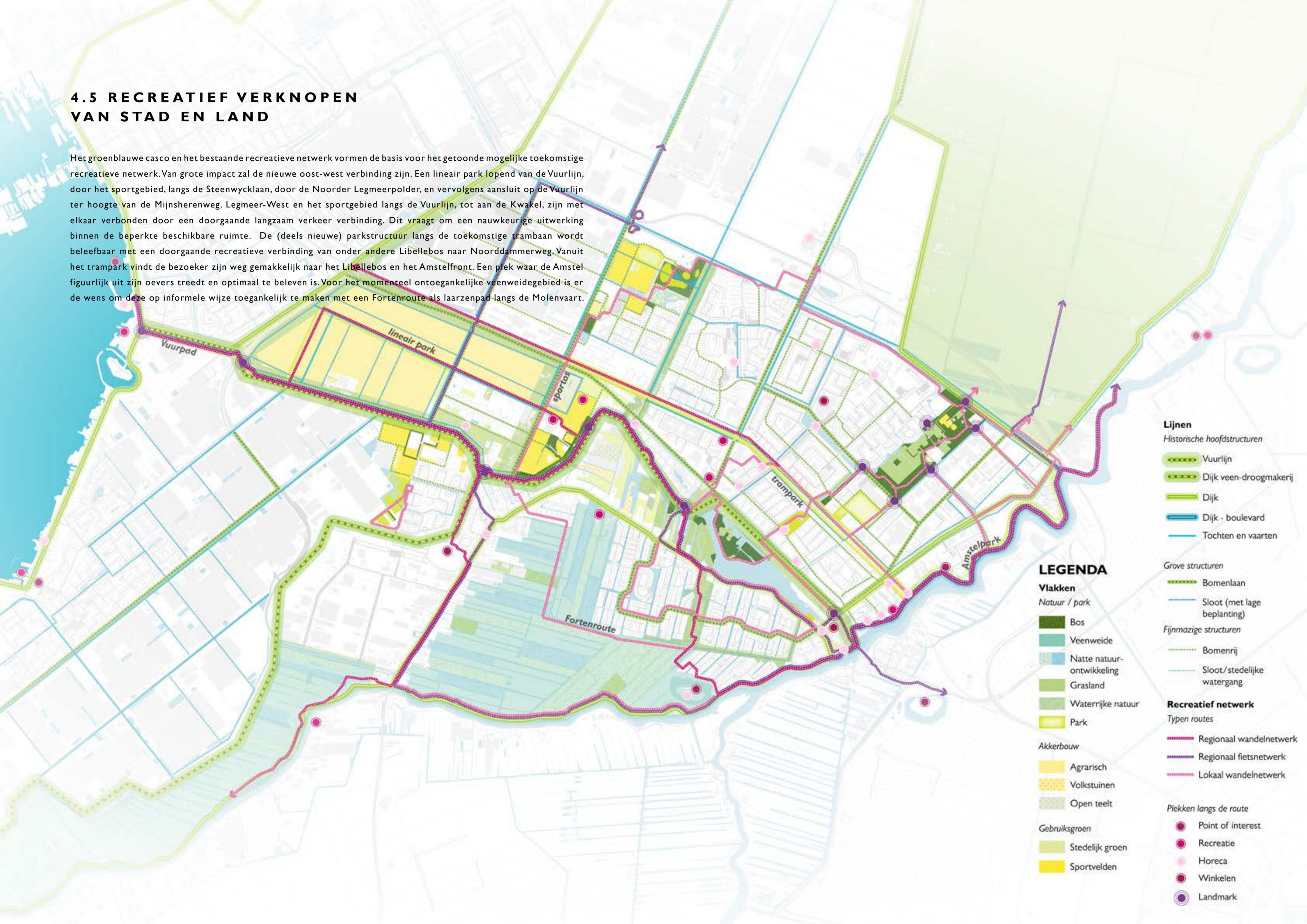
- Bomenlaan
- Sloot (met lage beplanting)

Fijnmazige structuren

- Bomenrij
- Sloot/stedelijke watergang

4.5 RECREATIEF VERKNOPEN VAN STAD EN LAND

Het groenblauwe casco en het bestaande recreatieve netwerk vormen de basis voor het getoonde mogelijke toekomstige recreatieve netwerk. Van grote impact zal de nieuwe oost-west verbinding zijn. Een lineair park lopend van de Vuurlijn, door het sportgebied, langs de Steenwycklaan, door de Noorder Legmeerpolder, en vervolgens aansluit op de Vuurlijn ter hoogte van de Mijnsherenweg. Legmeer-West en het sportgebied langs de Vuurlijn, tot aan de Kwakel, zijn met elkaar verbonden door een doorgaande langzaam verkeer verbinding. Dit vraagt om een nauwkeurige uitwerking binnen de beperkte beschikbare ruimte. De (deels nieuwe) parkstructuur langs de toekomstige trambaan wordt beleefbaar met een doorgaande recreatieve verbinding van onder andere Libellebos naar Noorddammerweg. Vanuit het trampark vindt de bezoeker zijn weg gemakkelijk naar het Libellebos en het Amstelfront. Een plek waar de Amstel figuurlijk uit zijn oevers treedt en optimaal te beleven is. Voor het momenteel ontoegankelijke veenweidegebied is er de wens om deze op informele wijze toegankelijk te maken met een Fortenroute als laarzenpad langs de Molenvaart.

Lijnen

Historische hoofdstructuren

- Vuurlijn
- Dijk veen-droogmakerij
- Dijk
- Dijk - boulevard
- Tochten en vaarten

Grove structuren

- Bomenlaan
- Sloot (met lage beplanting)

Fijnmazige structuren

- Bomenrij
- Sloot/stedelijke watergang

Recreatief netwerk

Typen routes

- Regionaal wandelnetwerk
- Regionaal fietsnetwerk
- Lokaal wandelnetwerk

Plekken langs de route

- Point of interest
- Recreatie
- Horeca
- Winkelen
- Landmark

LEGENDA

Vlakken

Natuur / park

- Bos
- Veenweide
- Natte natuurontwikkeling
- Grasland
- Waterrijke natuur
- Park

Akkerbouw

- Agrarisch
- Volkstuinen
- Open teelt

Gebruiksgroen

- Stedelijk groen
- Sportvelden

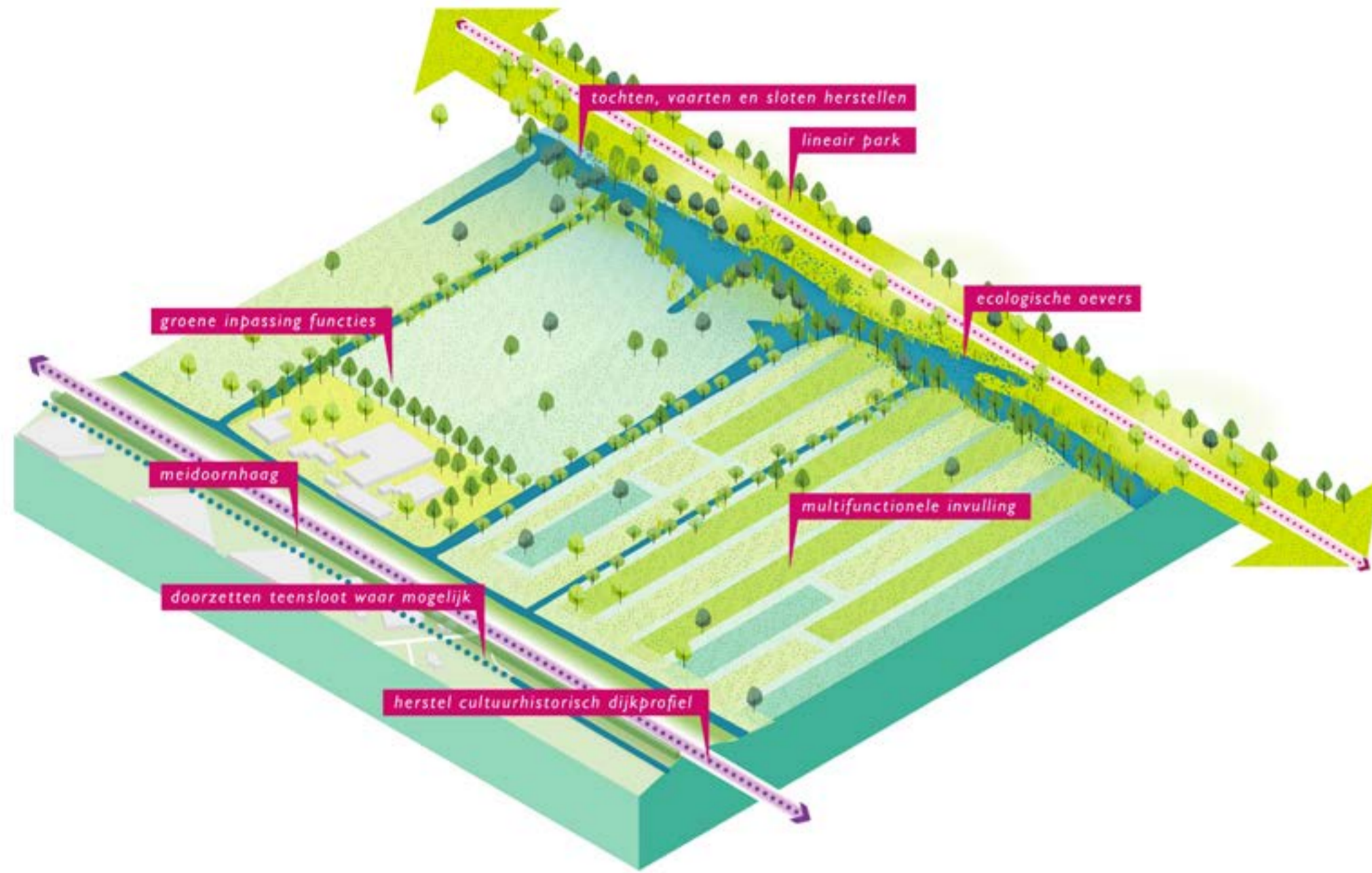

5. LOCATIESPECIFIEK TOEKOMSTPERSPECTIEF

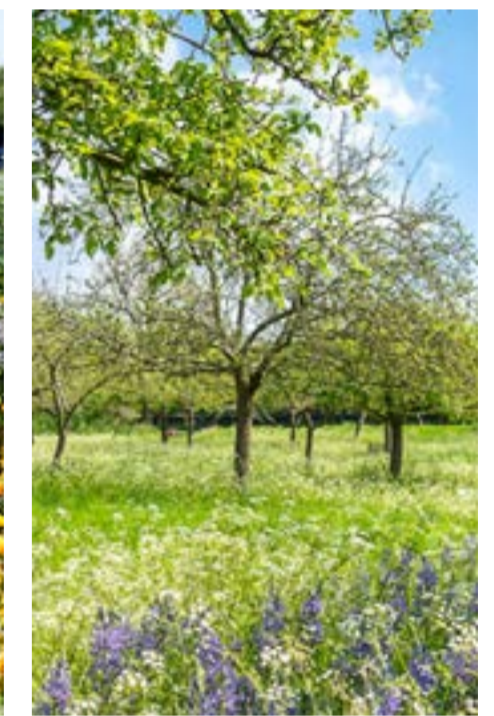
De kaartbeelden van voorgaand hoofdstuk laten zien hoe het groenblauwe casco en samenhangend recreatief netwerk onderdeel uitmaken van het stedelijk weefsel en landschap van Uithoorn. Echter, om te komen tot een gebiedsvisie die verdergaat dan punten en lijnen is het geven van inzicht in wat deze plekken betekenen of kunnen betekenen noodzakelijk. Dit hoofdstuk geeft inzicht in een reeks deelgebieden, gebaseerd op de locatie en importantie binnen de verbindingszone, de mate van transformatie en de verschillende identiteiten die het casco rijk is. Elk deelgebied wordt verbeeld en met behulp van een moodboard uitgedrukt in sfeer.

In het algemeen geldt voor alle uitwerkingen dat het groenblauwe casco en het recreatief netwerk centraal staat. Dit terwijl de functies en het programma in het groen en/of binnen het raamwerk ofwel voortkomen uit een initiatief, suggestief zijn, ofwel door het college positief ontvangen zijn. Echter, voor laatstgenoemde geldt ook dat de exacte invulling nog nader uitgewerkt dient te worden in een ontwerp.

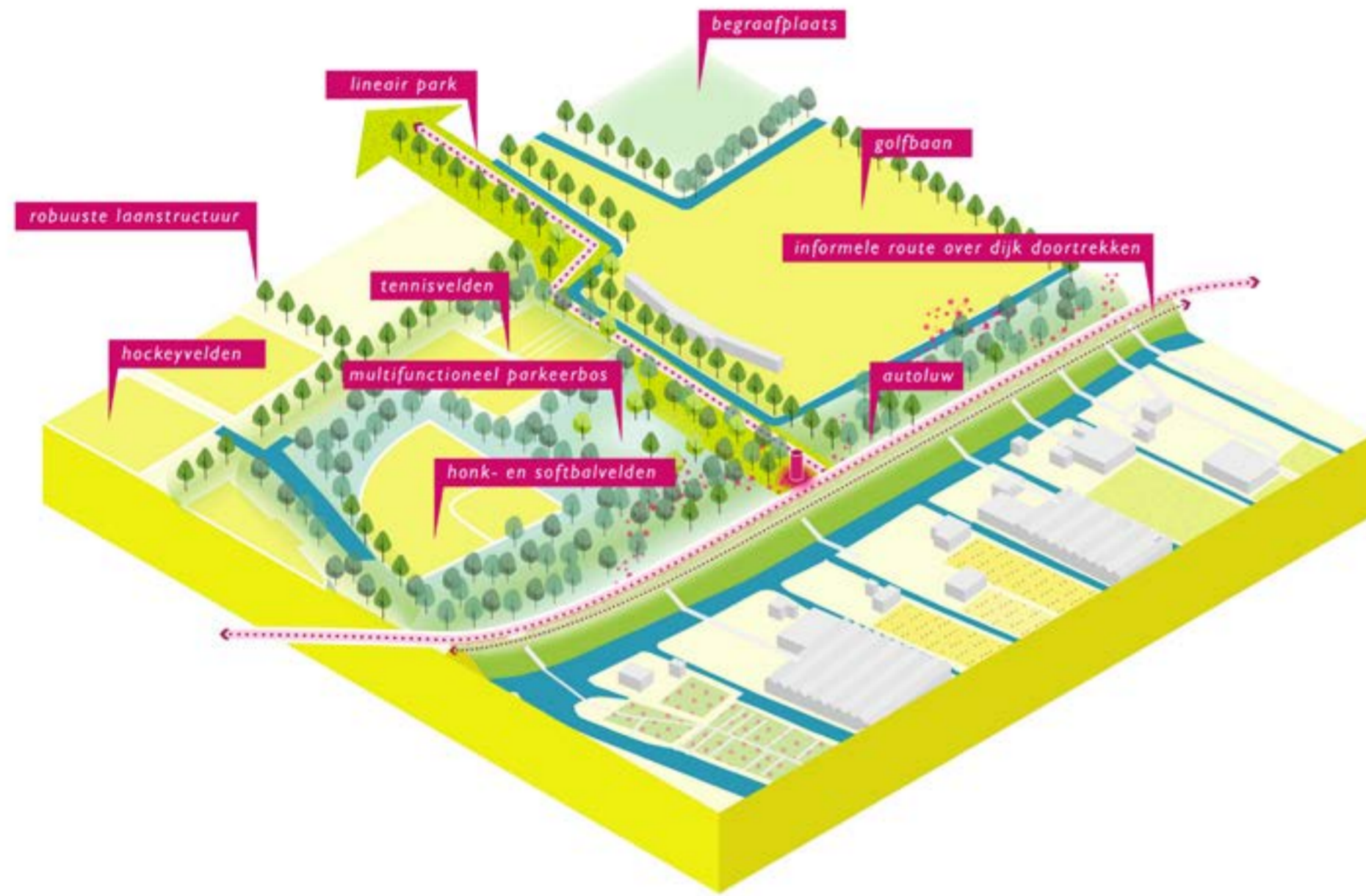
5.1 KENNISLANDSCHAP INNOVATIE, NATUURONTWIKKELING EN EDUCATIE

De Noorder Legmeerpolder is momenteel agrarisch in gebruik en niet toegankelijk. Er lopen verschillende initiatieven, waaronder één die van een duurzaamheidspark waarvan het onderdeel energiewinning inmiddels door het college positief is ontvangen. Met het ontwikkelen van een groenblauw raamwerk waarin een lineair park de oost-westelijke verbinding legt, ontstaat er een waardevol raamwerk waarbinnen een multifunctionele invulling kan plaatsvinden. Belangrijk voor het raamwerk is onder andere het herstellen van de historische tochten en vaarten met natuurlijke oevers tot ecologische structuren.

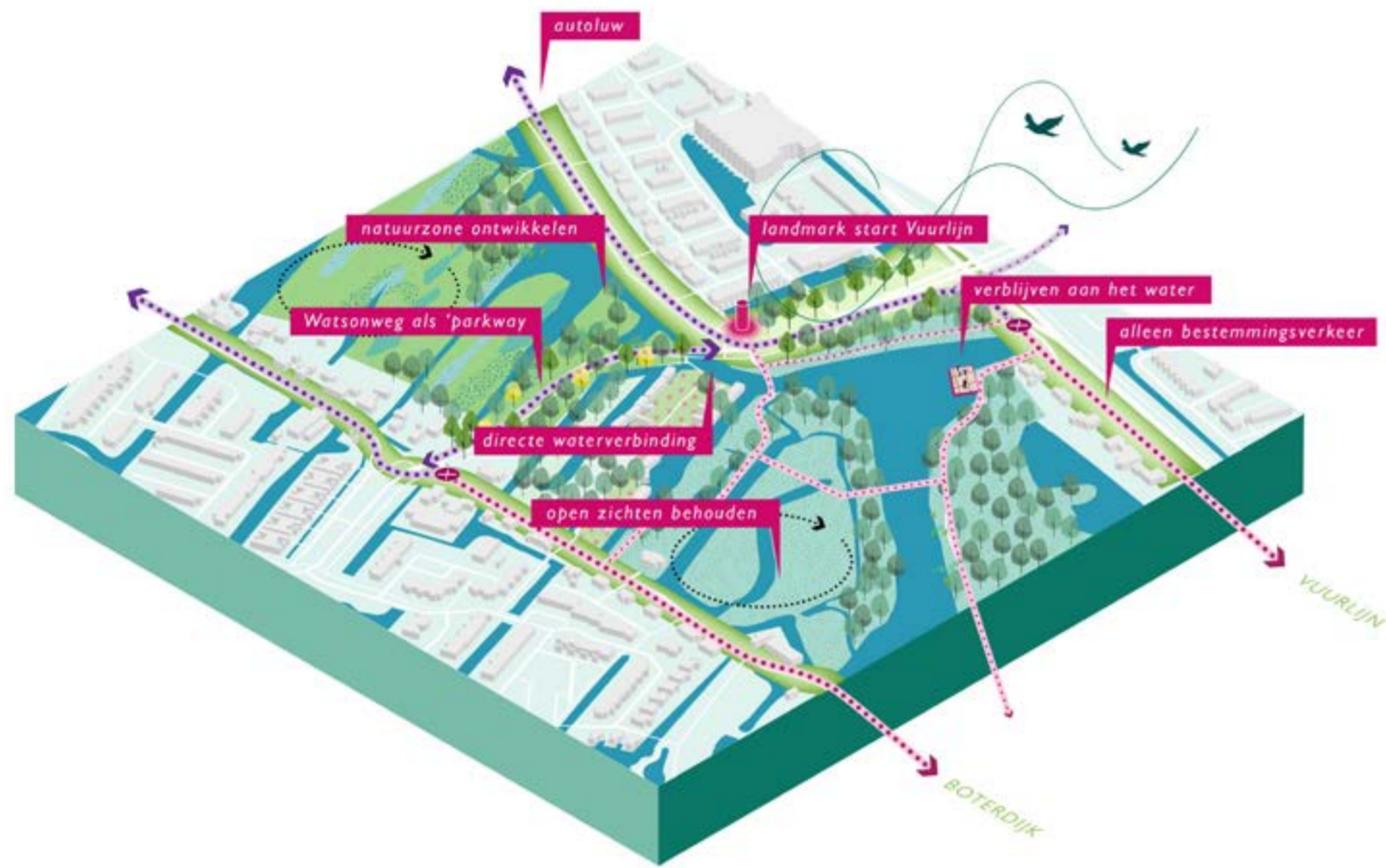

5.2 SPORTIEVE VUURLIJN LINIEDIJK ALS RECREatieve HARTLIJN

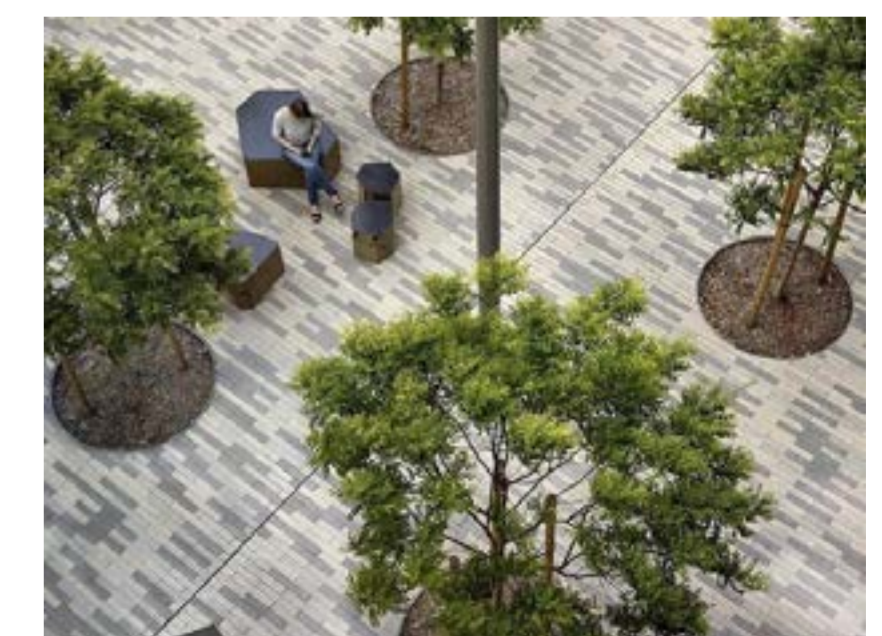
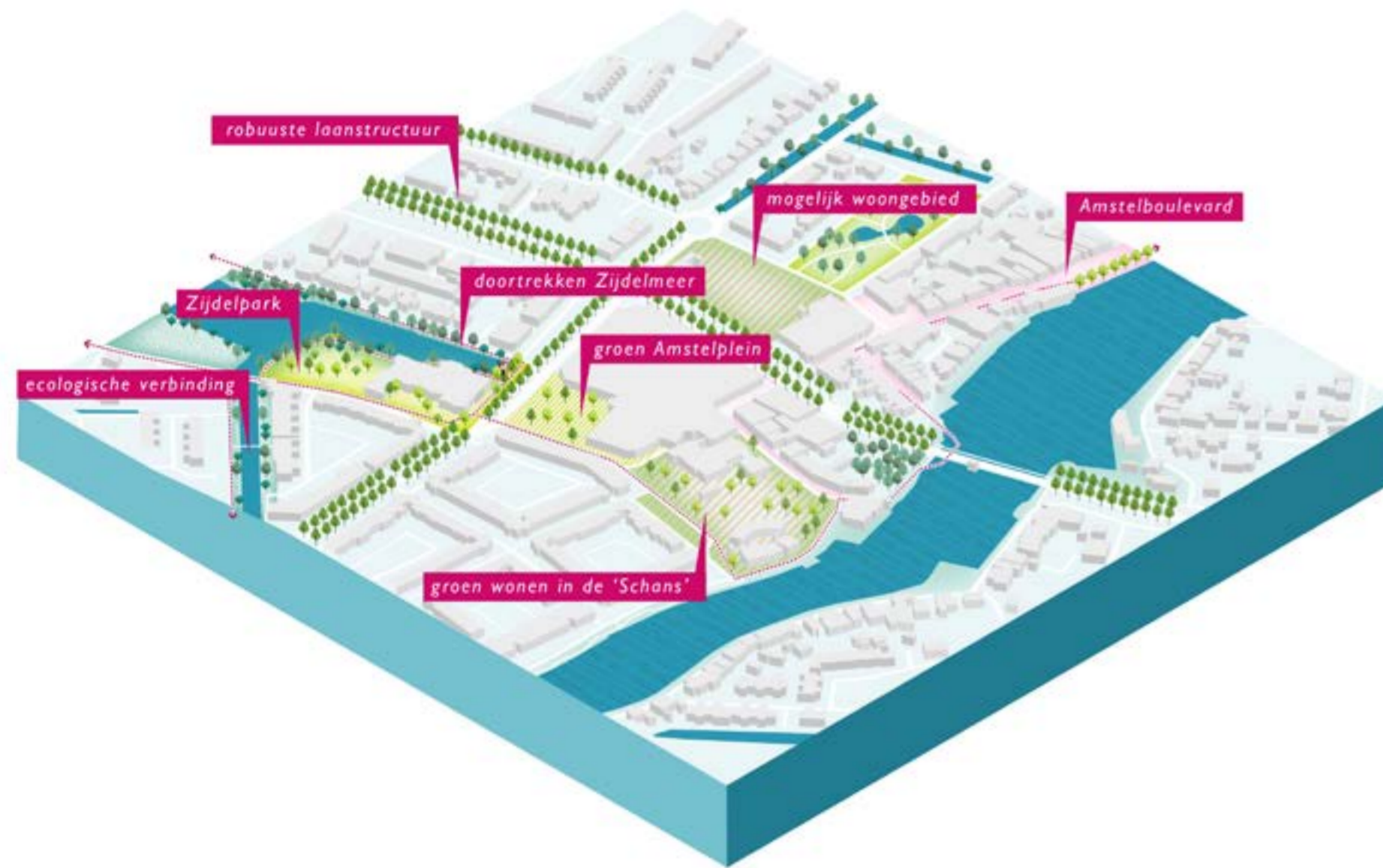
De Vuurlijn vormt de belangrijkste groene en recreatieve drager van het gebied. Het cultuurhistorisch profiel van de Vuurlijn wordt waar mogelijk hersteld en langzaam verkeer krijgt een meer prominente positie door het pad bovenop de dijk door te trekken als informeel en continu wandelpad. De aanwezige boskraag langs de Vuurlijn wordt aantrekkelijk door het huidige parkeren te concentreren in een parkeerbos en sport- en spelprogramma toe te voegen zodat er een multifunctioneel karakter ontstaat en het niet alleen een functionele bestemming is, maar ook een aantrekkelijke recreatieve bestemming. Het lineaire park vormt de hoofdgroenstructuur door het sportgebied tot aan de Vuurlijn. Het leidt bezoekers op aantrekkelijke en makkelijk herkenbare wijze richting de Noorder Legmeerpolder. Verder worden de bestaande sportvelden voorzien van een versterkte groene omlijsting bestaande uit bomen, singels en hagen.

5.3 LANDSCHAPPELIJK HART NATUURONTWIKKELING EN -BELEVING

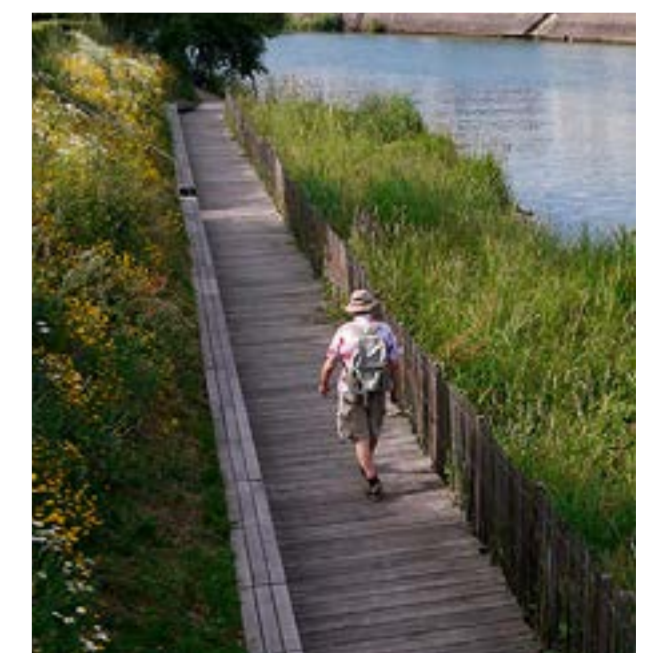
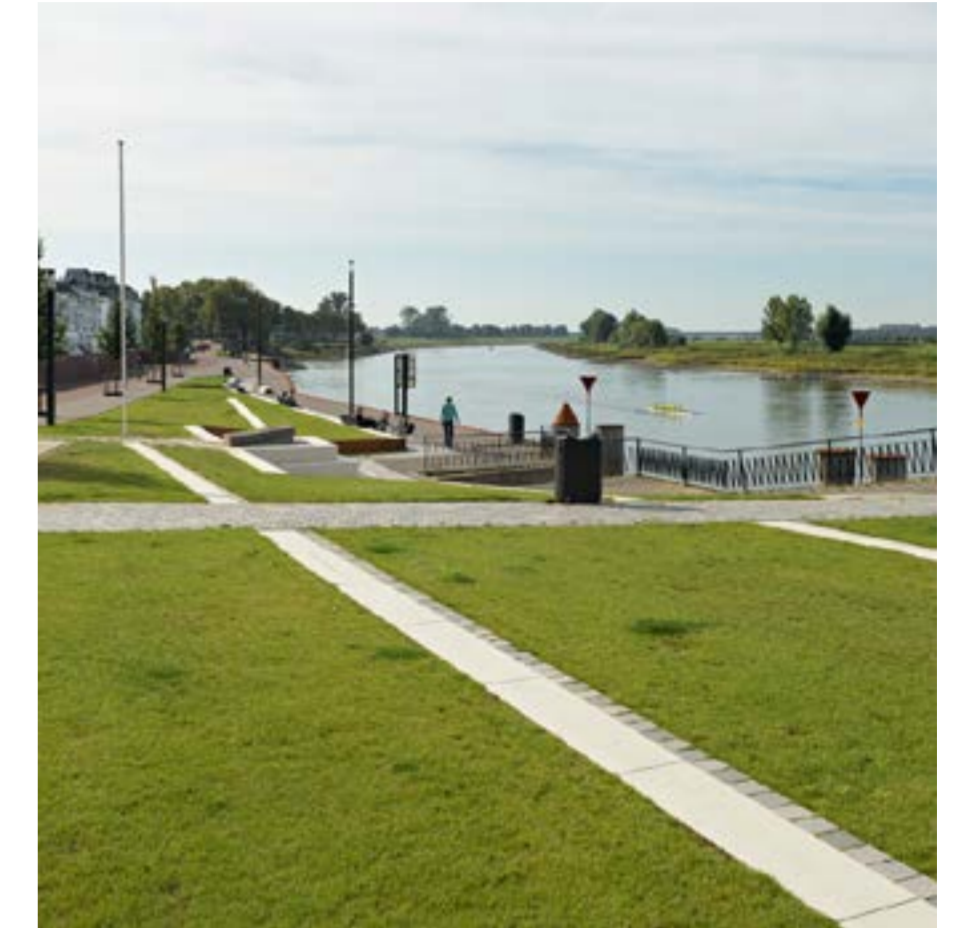
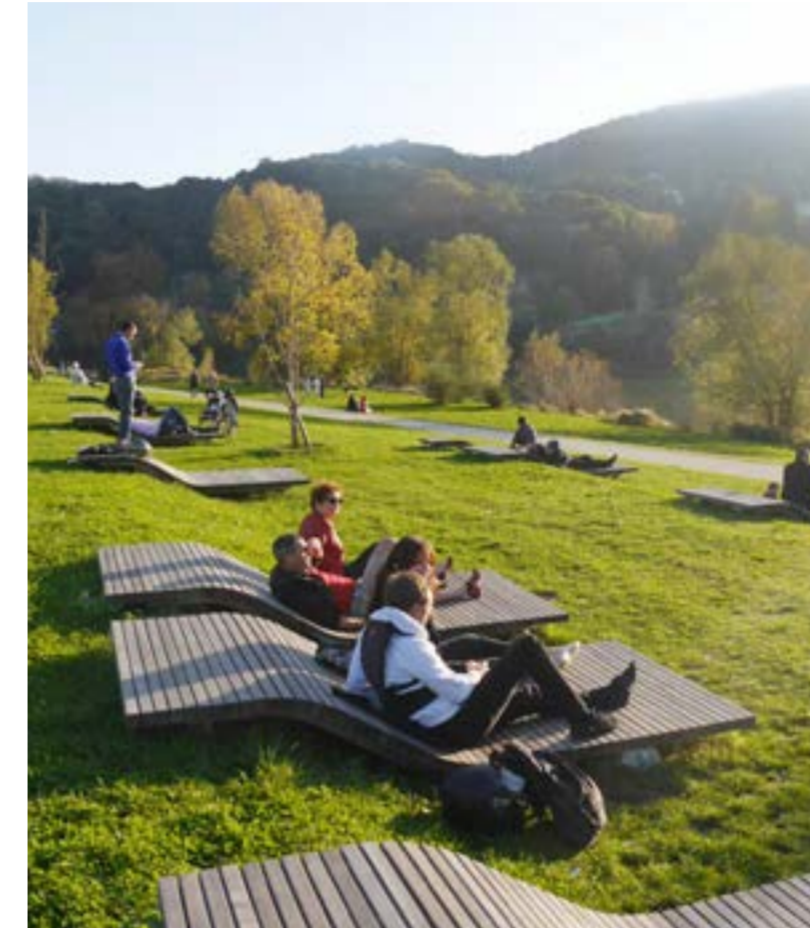
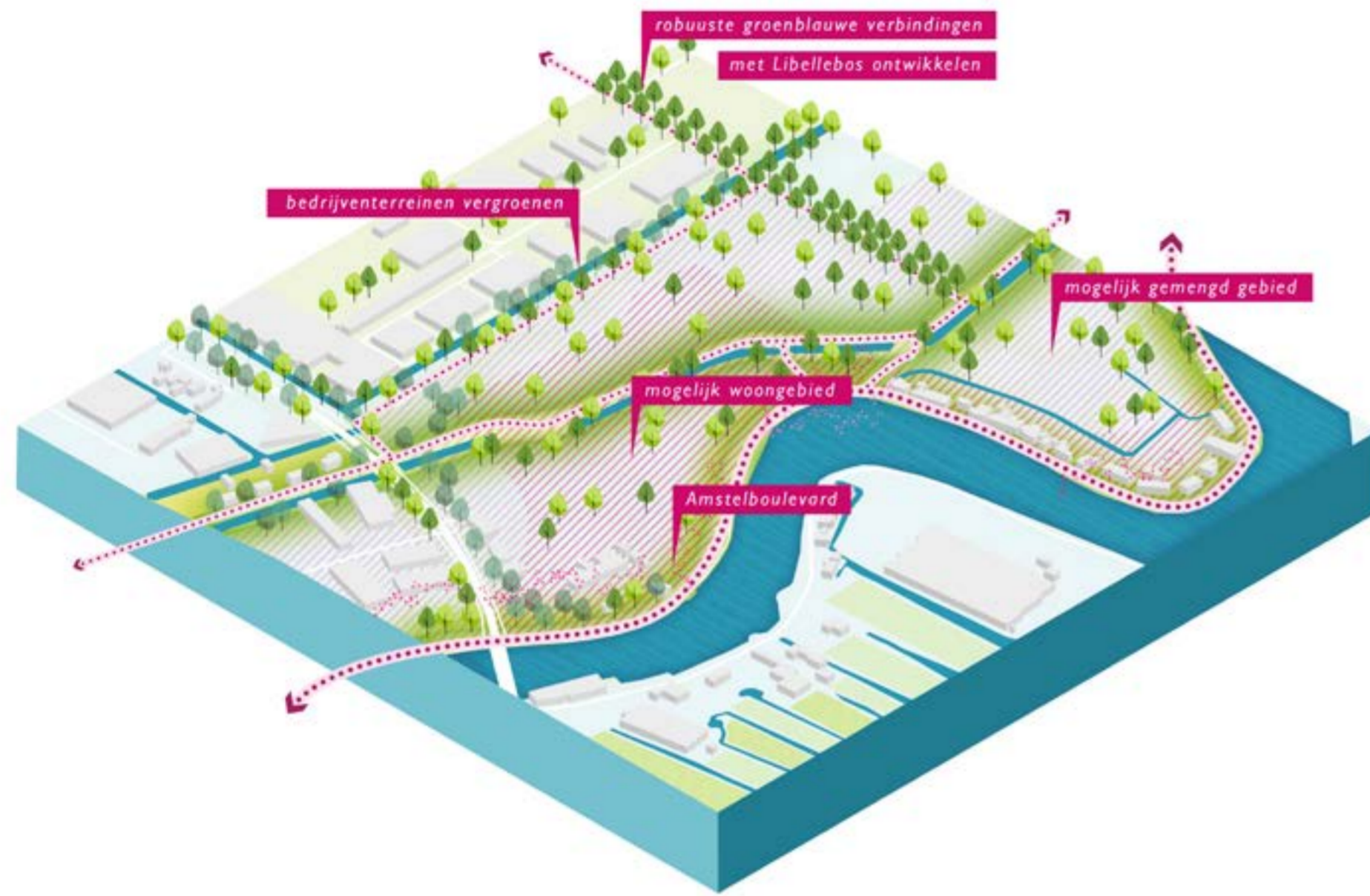
Het landschappelijk dorps hart wordt gekenmerkt door de herkenbaarheid van het oorspronkelijke polderlandschap. De kwaliteit als groen en recreatief parkgebied wordt versterkt door in te zetten op een goede toegankelijkheid en prettige verblijfsplekken aan het water waardoor de natuur optimaal te beleven is. Belangrijk is om het karakter van de afwisseling tussen open en gesloten gebieden te behouden en waar nodig te versterken. De huidige ecologische waarden dienen te minste te worden gehandhaafd en waar mogelijk te worden versterkt. De grootste potentie hiervan zit in het omvormen van het huidige helofytenfilter in Meerwijk, dat niet naar behoren functioneert als zuiveringsveld, tot een ecologische verbindingzone tussen Zijdelmeer en veenweidegebied. De Vuurlijn zal toenemen in herkenbaarheid met een iconische landmark als 'start' van deze historische lijn. Verder zal het landschap aan beide kanten van de Watsonweg meer eenheid vormen door het transformeren van de kop van het Zijdelmeer in een natuurlijke omgeving.

5.4 GROENSTEDELIJKE SCHAKEL GROEN CENTRUMMILIEU ALS VERBINDING TUSSEN ZIJDELMEEER EN AMSTEL

In het daadwerkelijk vormgeven van de ambitie om een groene verbinding te creëren tussen Westeinderplassen en Amstel vormt het centrum een cruciale schakel. Om het landschappelijk dorps karakter tot in het centrum voelbaar en beleefbaar te maken, is het cruciaal om de kop van het Zijdemeer, momenteel bestaande uit parkeerplaatsen, maximaal groen in te richten. Ambitie is om de Laan van Meerwijk in de toekomst onderdeel te laten zijn van een continu groen-stedelijk tapijt, uitgerold over het Amstelplein tot aan het Schansgebied dat momenteel in ontwikkeling is. Om daarnaast ook de blauwe continuïteit te waarborgen tot aan de Amstel, wordt de bestaande watergang ten zuiden van Boterdijk en parallel aan Aan de Molenvliet opgewaardeerd tot ecologische verbindingzone.

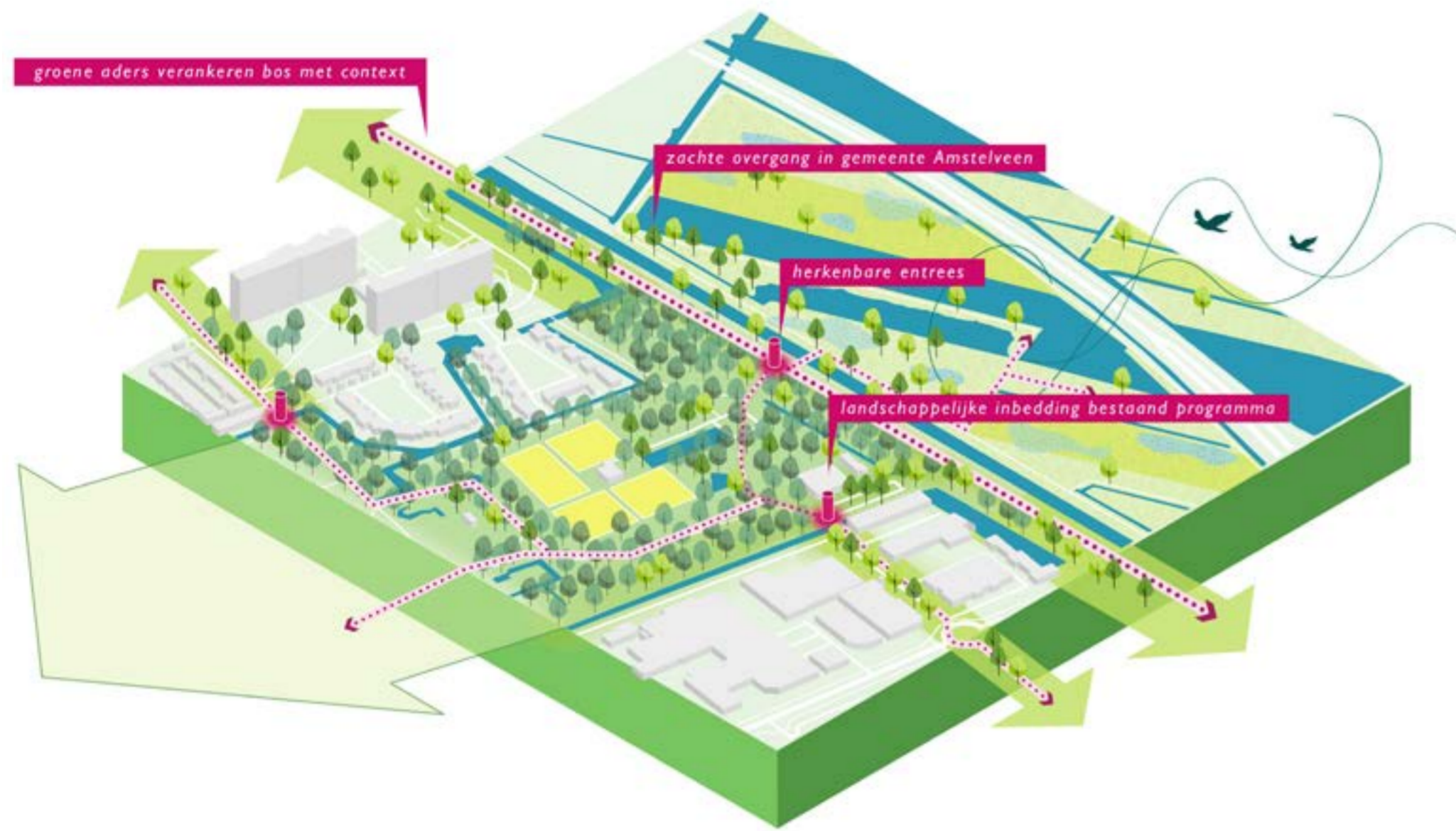
5.5 BELEEFBARE AMSTEL HÉT GROENBLAUWE VISITEKAARTJE VAN UITHOORN

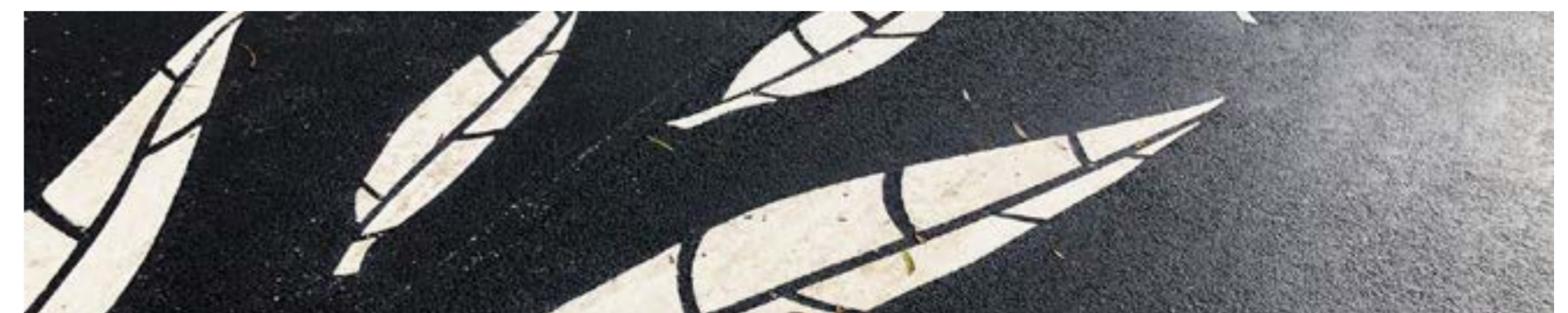
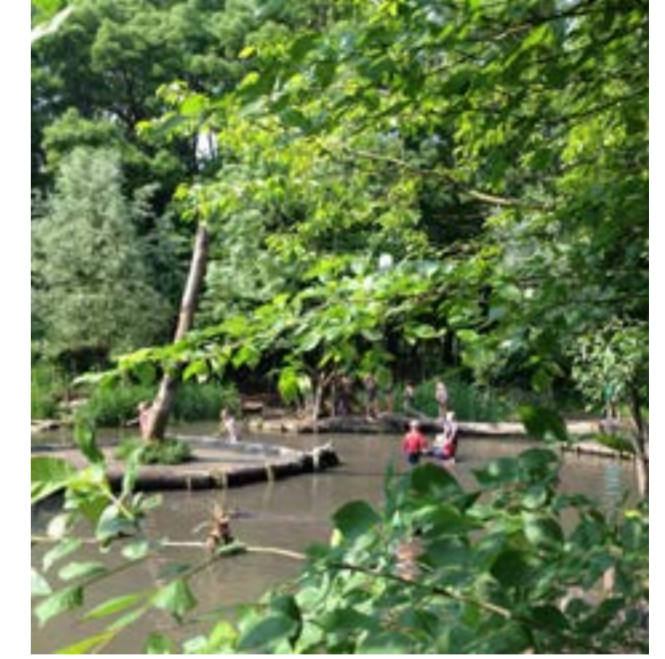
De Amstelzone is een gebied dat naast de ontwikkelingen van de passantenhaven en geplande jachthaven nog geen vastgesteld plan kent voor het gebied als geheel. Het is de ambitie van de gemeente om de Amstelzone te ontwikkelen tot een aantrekkelijk en stedelijk woonwerkgebied, verbonden met het omliggende groen en gebruik makend van de prachtige ligging aan de Amstel. Gesteld kan worden dat het gebied dé plek is om de Amstel dichterbij Uithoorn te brengen en het Libellebos dichterbij de Amstel te brengen. Robuuste groenblauwe verbindingen tussen de Amstel(zone) en het Libellebos dient uitgangspunt te vormen voor de nadere invulling van de zone. Verder heeft de Amstedijk alle potentie getransformeerd te worden tot een aantrekkelijk Amstelboulevard als aangename alternatieve route van dorpskern tot buitengebied.

5.6 STADSBOS

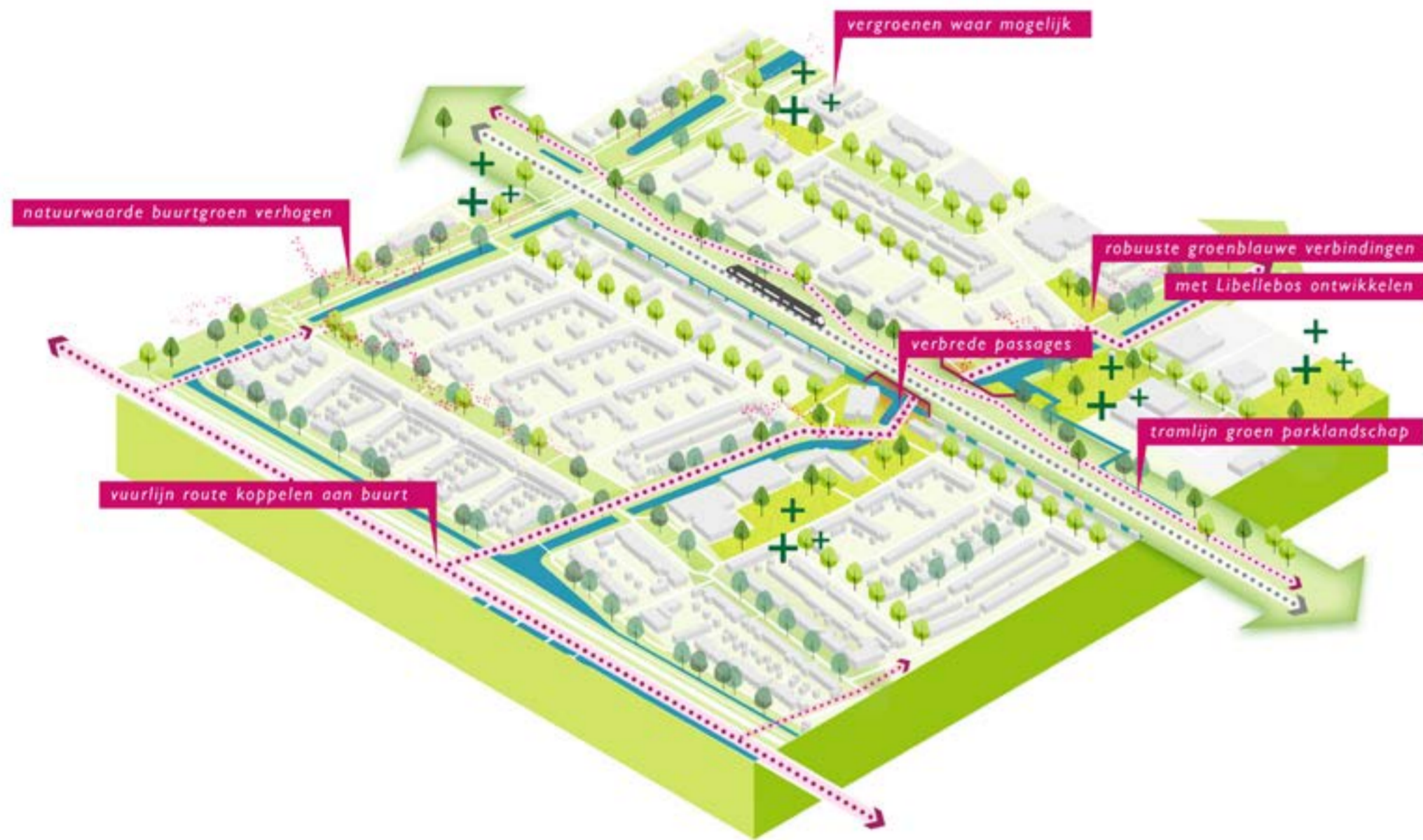
ECOLOGISCH RECREATIEVE VERWEVING VAN DORP, POLDER EN AMSTEL

Het Libellebos is zeer waardevol, maar kent ook een veelzijdigheid aan reeds aanwezige functies en is onderdeel van discussie over het toevoegen van nieuwe functies. Om te garanderen dat het bos zijn waarde ten minste behoudt is het zaak de functie en bijbehorend ruimtegebruik landschappelijk in te bedden en mogelijke toekomstige verrommeling te voorkomen. Voor de vindbaarheid van het Libellebos kan het werken met iconische herkenningselementen een groot effect hebben. Het ontwikkelen van herkenbare entrees en een aansluitende groene routing naar het park zijn hier onderdeel van. Verder zal het bos aan de noordzijde op vloeiende wijze overgaan in het natuurpark in de Bovenkerkerpolder door een losse strooiing van bomen.

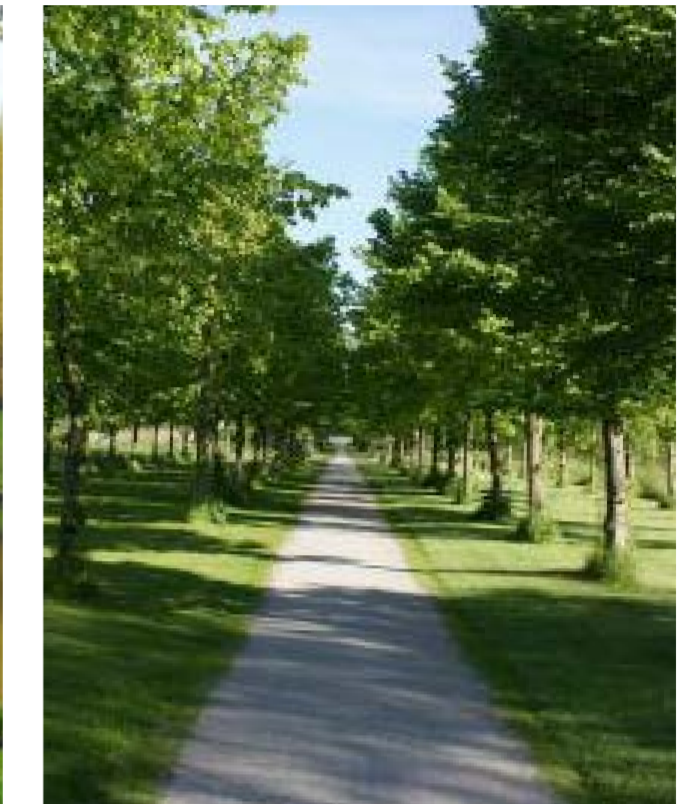
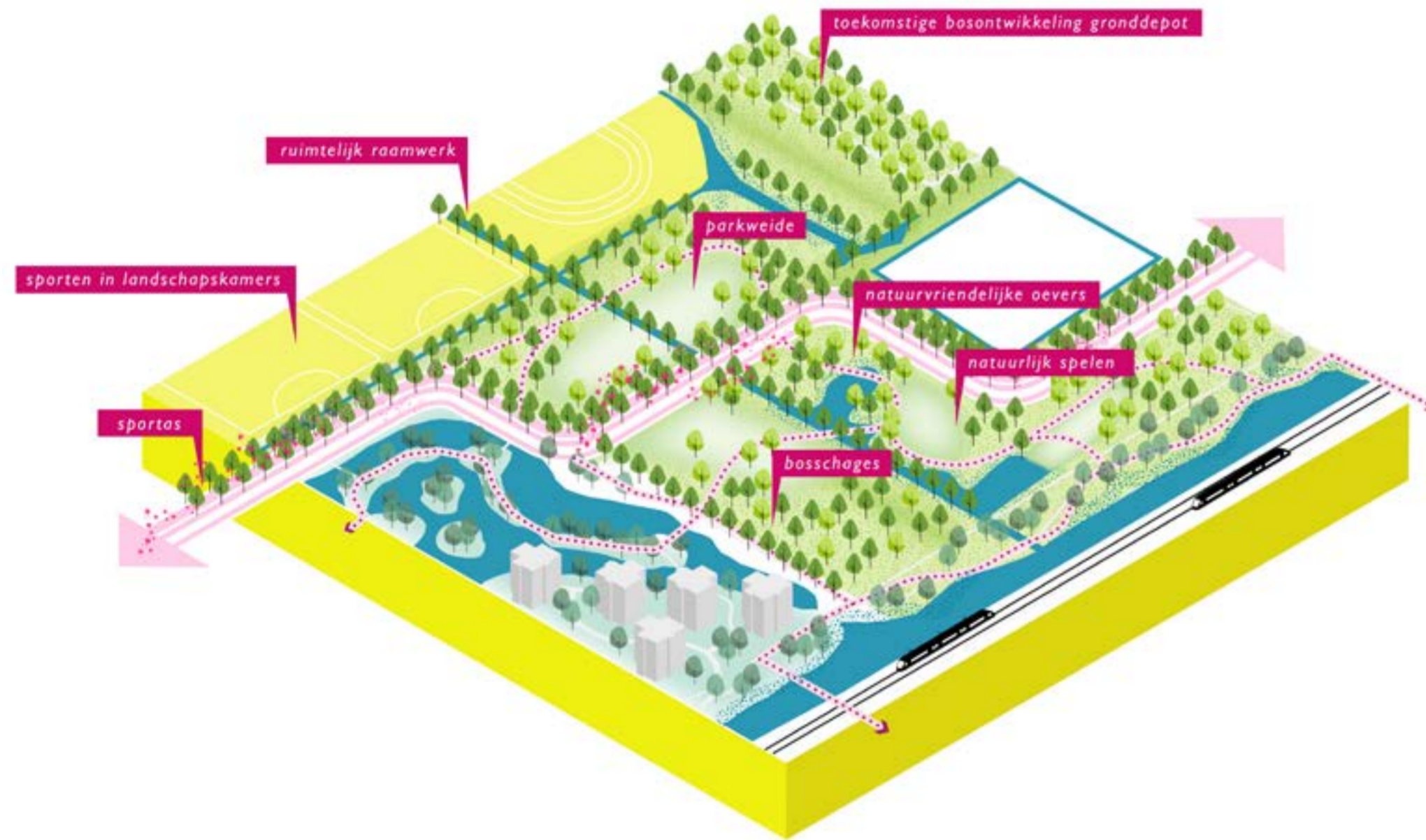
5.7 GROEN TOT AAN DE VOORDEUR KWALITATIEVE LEEFOMGEVING

Voor een optimale verankering van het Libellebos met zijn omgeving zullen de verbindingen naar het bos toe robuust worden ontwikkeld. Dit werkt tevens de vindbaarheid van het bos in de hand, met verbrede passages en continuerende routing. Haaks op de twee nieuwe verbindingen met het bos staat het trampark. De verhoogde oude spoorbaan vormt momenteel een barrière door de verschillende woonwijken, maar met het ontwikkelen van een aantrekkelijk parklandschap en aangename passages zal het de groene verbindende wijkstructuur worden. In het algemeen geldt dat er in veel gebieden een stevige vergroening toegepast kan worden door bestaande open ruimte binnen de woonwijken, zoals bijvoorbeeld het ruim opgezette tuindorp, te benutten.

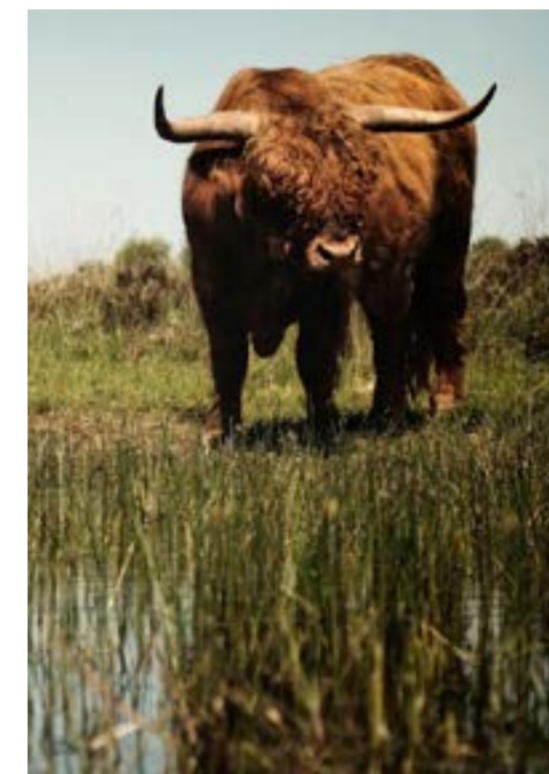
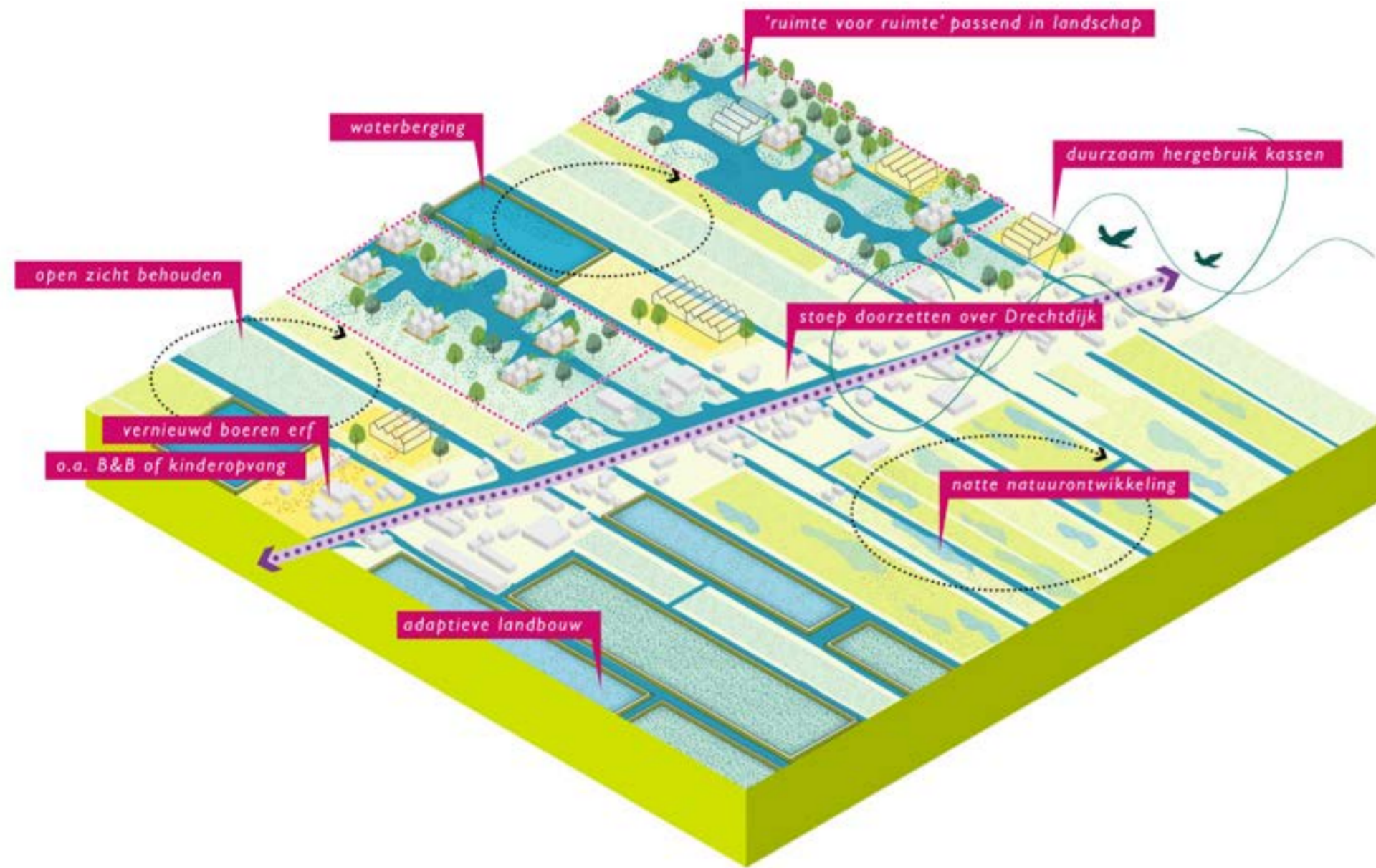

5.8 NATUURLIJK SPORTIEF LEGMEER WEST SPORTEN IN LANDSCHAPSKAMERS

In lijn met het Masterplan Legmeerbos, wordt er in Legmeer West een verkenning gedaan naar de mogelijkheden om een Legmeerbos aan te leggen. Het onderzoek richt zich op het gebied tussen grofweg Randweg, Meerkikker, Faunalaan en sportvelden van Legmeervogels en AKU. Het Legmeerbos wordt een parkachtig gebied met ruimte voor wandelen, fietsen en recreëren, en aantrekkelijk voor alle doelgroepen. Een sterk casco omarmt de verkenning Legmeerbos in het stedelijk landschap van Legmeer West, naast andere functies zoals sporten en spelen. De hoofdwaterverbinding langs de toekomstige tramverbinding behoudt een natuurlijk karakter met ecologische oevers met waterbeplanting en flauwe taluds. Het Legmeerbos kan een centrale schakel in de verbinding tussen Westeinderscheg en Amstel zijn. Hiervoor moet ook een verbinding worden gelegd richting Aalsmeer aan de zuidkant en richting Amstelveen aan de noordkant.

5.9 ADAPTIEF VEENWEIDEGEBIED GEDIFFERENTIEERD LANDGEBRUIK

Het veenweidegebied als bestaand weidevogelgebied vormt hét natuurgebied voor de inwoners van Uithoorn. Tegelijkertijd heeft het gebied te maken met de landschappelijke uitdaging van bodemdaling. Om deze reden is een transformatie van dit gebied tot een robuust en weerbaar landschap aannemelijk, waarin verschillende vormen van (agrarisch) landgebruik denkbaar zijn. In lijn met tal van onderzoeken op dit vlak, is het scenario van een sterke vernatuurlijking in combinatie met een natuurinclusieve en adaptieve landgebruiksvorm van het veenweidegebied logisch. Het behouden van open zichten is cruciaal om het karakter van het gebied te beschermen. Een informele 'Fortenroute', die minimale verstoring heeft voor natuur, langs de bestaande Molenvliet maakt het gebied toegankelijk voor bezoekers en biedt een aantrekkelijk alternatief voor de wandeling langs de Amstel en het wandelnetwerk Amstelland.

7. KWALITATIEVE RUIMTELIJKE RANDVOORWAARDEN

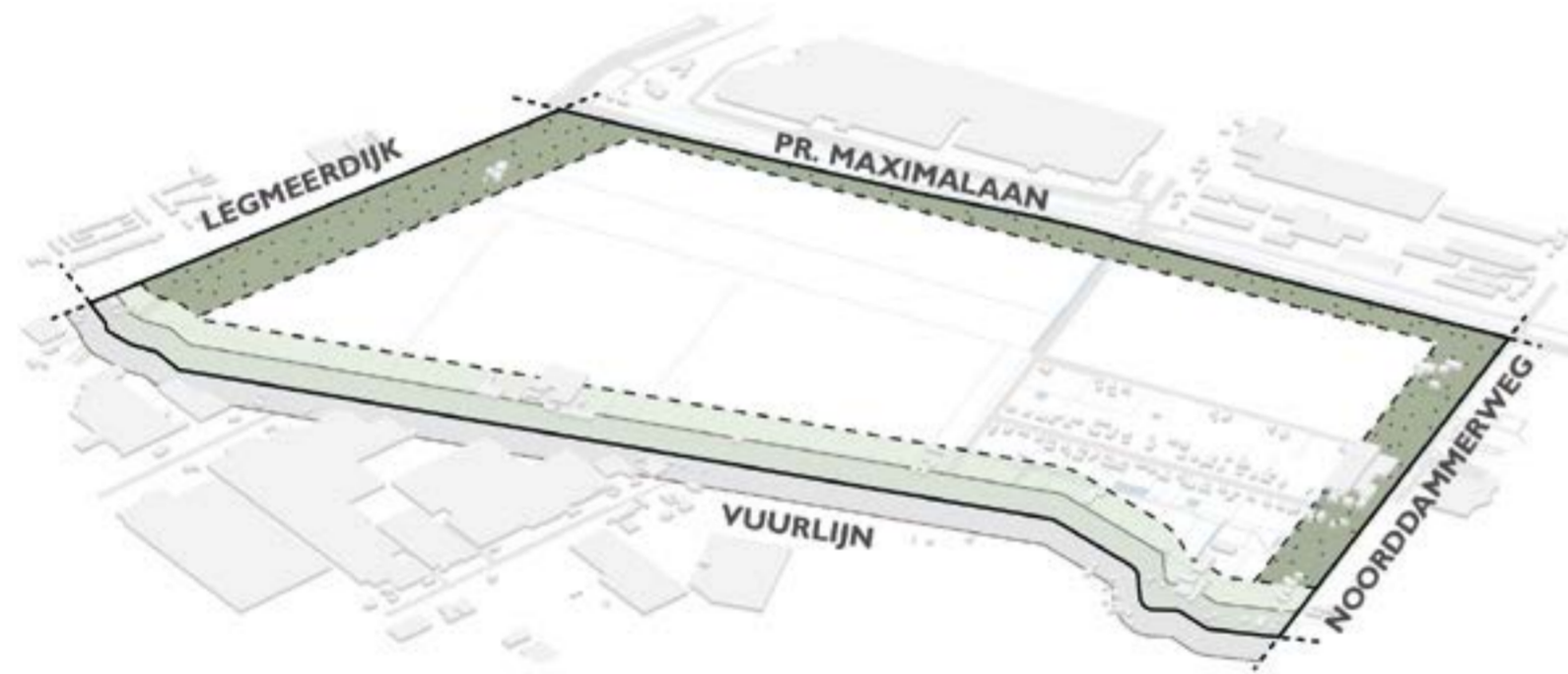
Zoals in het eerste hoofdstuk al genoemd wordt deze gebiedsvisie ondersteund met een uitvoeringsprogramma. In dit uitvoeringsprogramma wordt een zevental strategische projecten uiteengezet in de directe verbinding tussen Westeinderplassen en Amstel. De kwalitatieve ruimtelijke randvoorwaarden, opgesplitst in drie gebieden, in dit hoofdstuk geven randvoorwaarden voor ontwikkelingen en planvorming in deze zone. Deze randvoorwaarden kunnen gezien worden als een afwegings- of toetsingskader dat op een duidelijke wijze uitspraken doet over de (on)mogelijkheden in het gebied. De drie gebieden worden eerst beschreven waarna de randvoorwaarden, onderverdeeld in 'randen', 'hoofdstructuur', 'groen-blauw casco', 'ruimte-massa' en 'recreatieve routing', worden toegelicht.

7.1 NOORDER LEGMEERPOLDER BESCHRIJVING DEELGEBIEDEN

De Noorder Legmeerpolder is een van de weinige open gebieden binnen het bebouwd gebied van Uithoorn. Het is een gebied met momenteel een monofunctionele agrarische vorm van landgebruik. Karakteriserend is de cultuurhistorische Vuurlijn als onderdeel van de Stelling van Amsterdam aan de zuidzijde. Het gebied wordt in het westen begrensd door de Legmeerdijk als belangrijke dijkstructuur tot aan de Poel in Amstelveen. In het noorden bevindt de Pr. Maximalaan zich langs het voormalig spoortracé. De Poelweg en Noorddammerweg zijn historische structuren in noord-zuidelijke richting door de loop van hoofdwatergangen binnen de polder, zogenaamde tochten genoemd. De sloten en vaarten die afwateren op deze tochten bepalen het karakteriserende slotenpatroon dat grotendeels is verdwenen door de tijd.

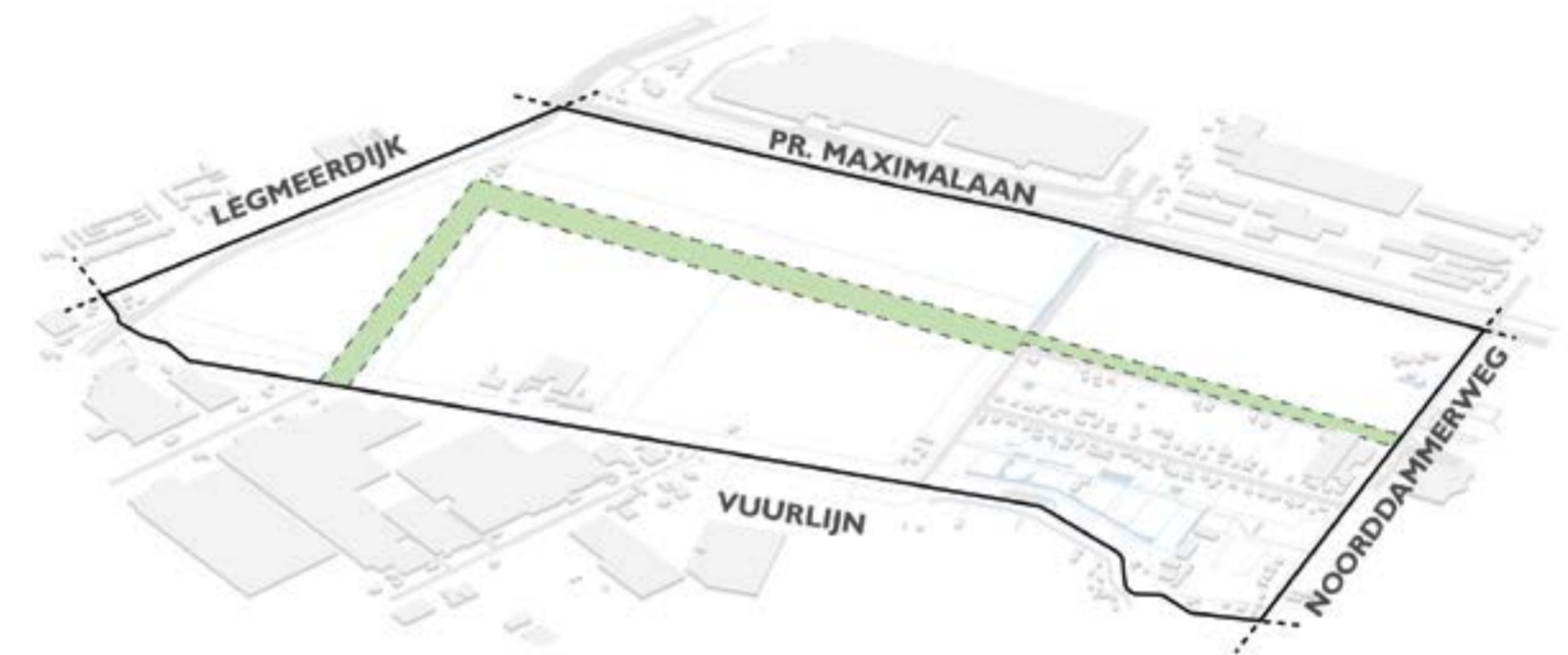
KWALITATIEVE RUIMTELIJKE RANDVOORWAARDEN

Randen

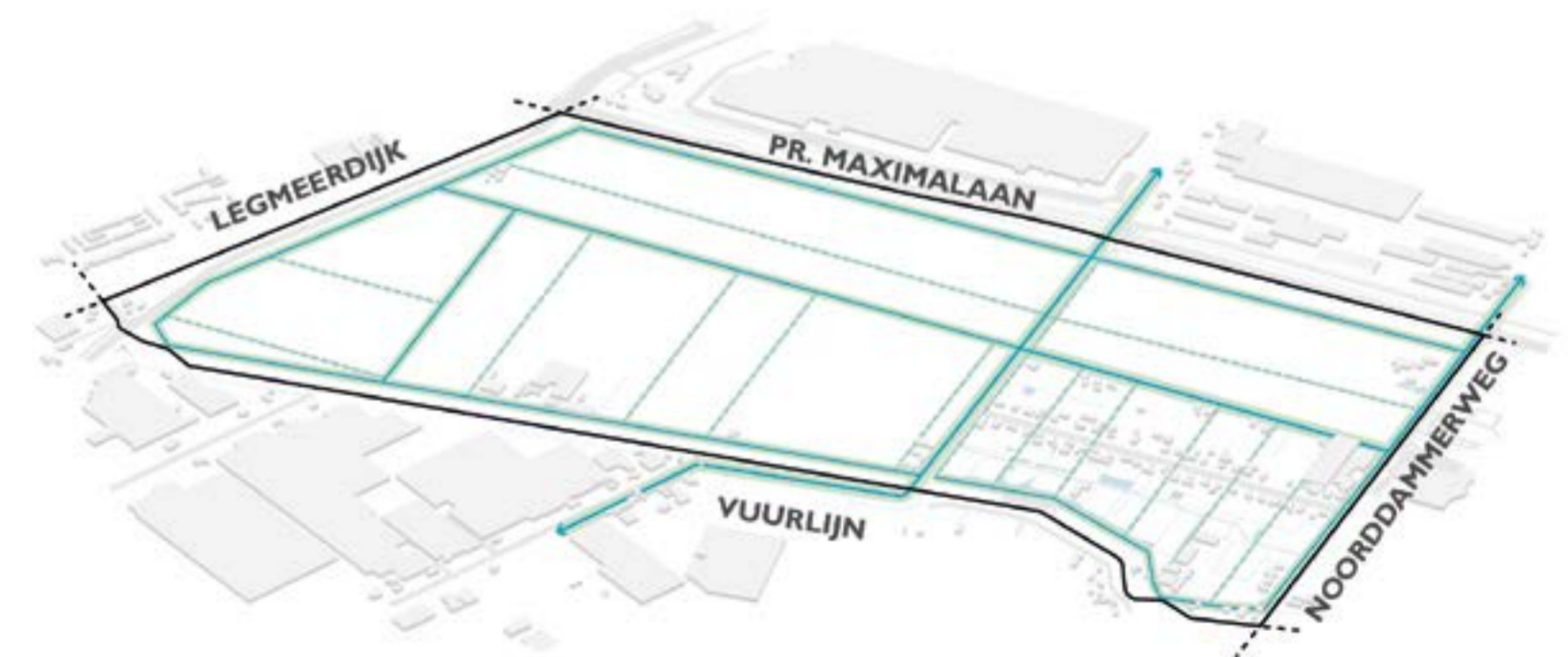
Alle mogelijke ontwikkelingen binnen de Noorder Legmeerpolder dienen de randvoorwaarden voor de randen te respecteren. De vier randen vormen samen 'de groene zoom'. De doelstelling van de groene zoom is het waarborgen van een groenkwiteit, waardoor een mogelijke invulling altijd een gepaste afstand heeft tot de bestaande structuren rondom. De zuidelijke rand is de Vuurlijn. Hier geldt momenteel al het provinciaal beleid van een 50 meter beschermingszone aan weerszijde van de dijk vanuit cultuurhistorisch oogpunt ter bescherming van de Stelling van Amsterdam. Om de landschappelijke kwaliteit van de groene dijk maximaal zichtbaar en beleefbaar te houden, zal een aanvullende 50 meter zone aan de noordzijde als open groen gewaarborgd moeten worden. De westelijke rand wordt gevormd door de oude Legmeerdijk met zijn kenmerkende opgaande beplanting in de overgang van de dijk naar de open polder. Om de landschappelijkheid van deze rand maximaal te waarborgen en de bestaande bebouwing in te bedden, dient in lijn met de kavelgrens een groenzone van 100 meter vanaf de oude loop van de Legmeerdijk gerespecteerd te worden. Het karakter van deze groenzone borduurt voort op de opgaande en meer gesloten beplanting. Aan de oostzijde gebeurt dit volgens eenzelfde principe. De lintstructuur heeft hier een gemiddelde breedte van 100 meter en is leidend voor de maat van de groenzone. Tot slot, aan de noordzijde volgt de slootlijn ten zuiden van de Pr. Maximalaan momenteel de loop van de weg. De rand aan de noordzijde zal voortkomen uit het oppakken van de sloot in het westelijke deel en doorzetten ervan naar het oosten op basis van de historische structuur. Hierdoor ontstaat een rand met gesloten groen van gevarieerde breedtes ten opzichte van de weg. In het algemeen geldt dat de groenzonering van randen bestaande bebouwing op momenten doorsnijdt. Echter, hier verandert niks aan de huidige situatie, maar wordt wel sturing gegeven aan toekomstige ontwikkelingen.

Hoofdstructuur

De behoefte aan betreding van het gebied, in tegenstelling tot de huidige situatie waarin de bewegingen zich beperken tot de randen van het gebied, is groot. Om hier invulling aan te geven zal de hoofdstructuur binnen de Noorder Legmeerpolder worden gevormd door een groen lineair park in oost-westelijke richting en aangesloten op de Vuurlijn in het westen. Voor het hebben van een daadwerkelijke parkbeleving moet er een zone in het oosten, langs de Steenwycklaan van minimaal 25 meter en verder naar het westen van minimaal 50 meter gecreëerd worden.

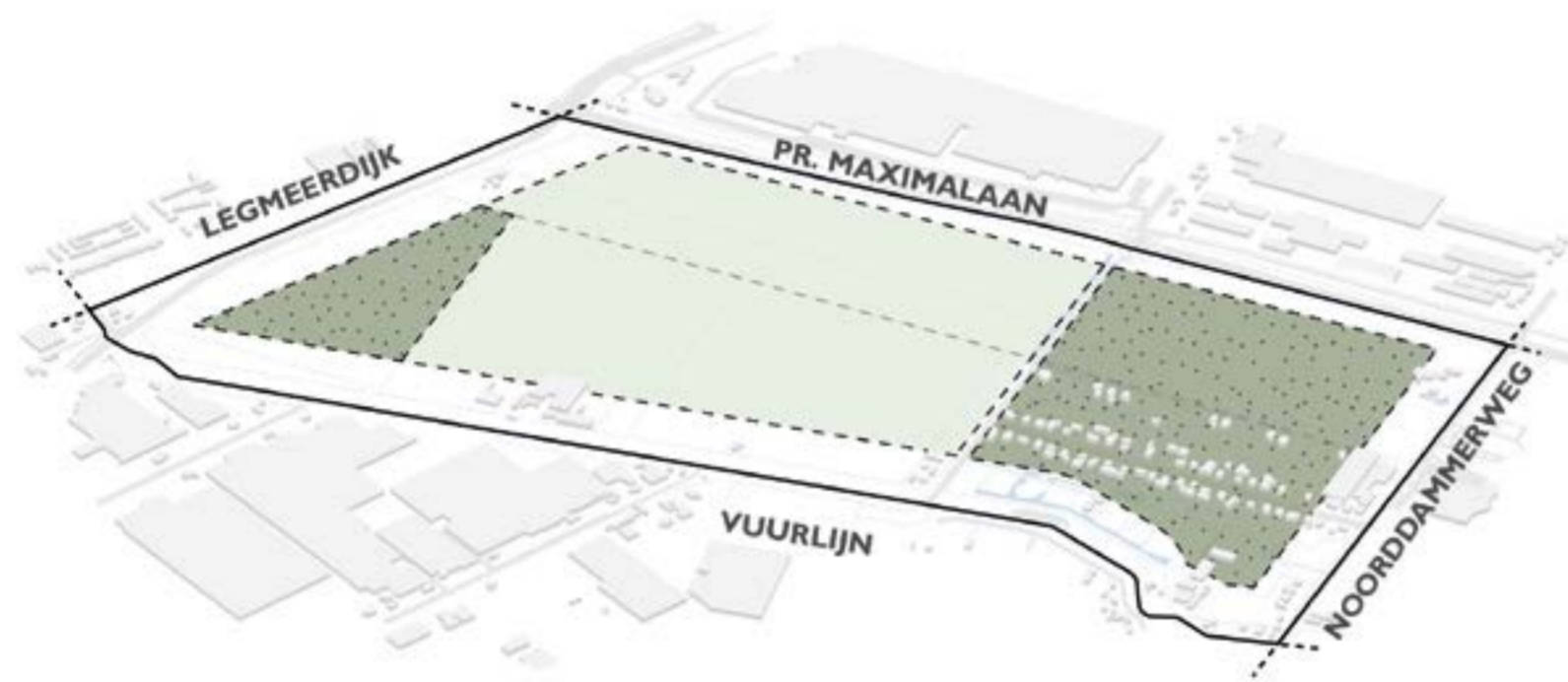
Groen-blauw casco

Alle ruimtelijke ontwikkelingen in de Noorder Legmeerpolder dienen het groen-blauwe casco te respecteren en/of creëren. Voor alle groen-blauwe lijnen van het casco geldt dat de open- of geslotenheid van de randen dominant is. Het casco is hiërarchisch onder te verdelen in drie categorieën. De (historische) tochten (1) vormen de grootste groen-blauwe verbindingen en bestaan uit hoofdwatergangen begeleidt door opgaand groen bestaande uit bomen, hagen en houtsingels. De vaarten (2) en sloten (3) wateren af op de tochten en zijn fijnmaziger in zowel water- als groenstructuur door het gebruik van lagere beplanting in de vorm van onder andere hagen.

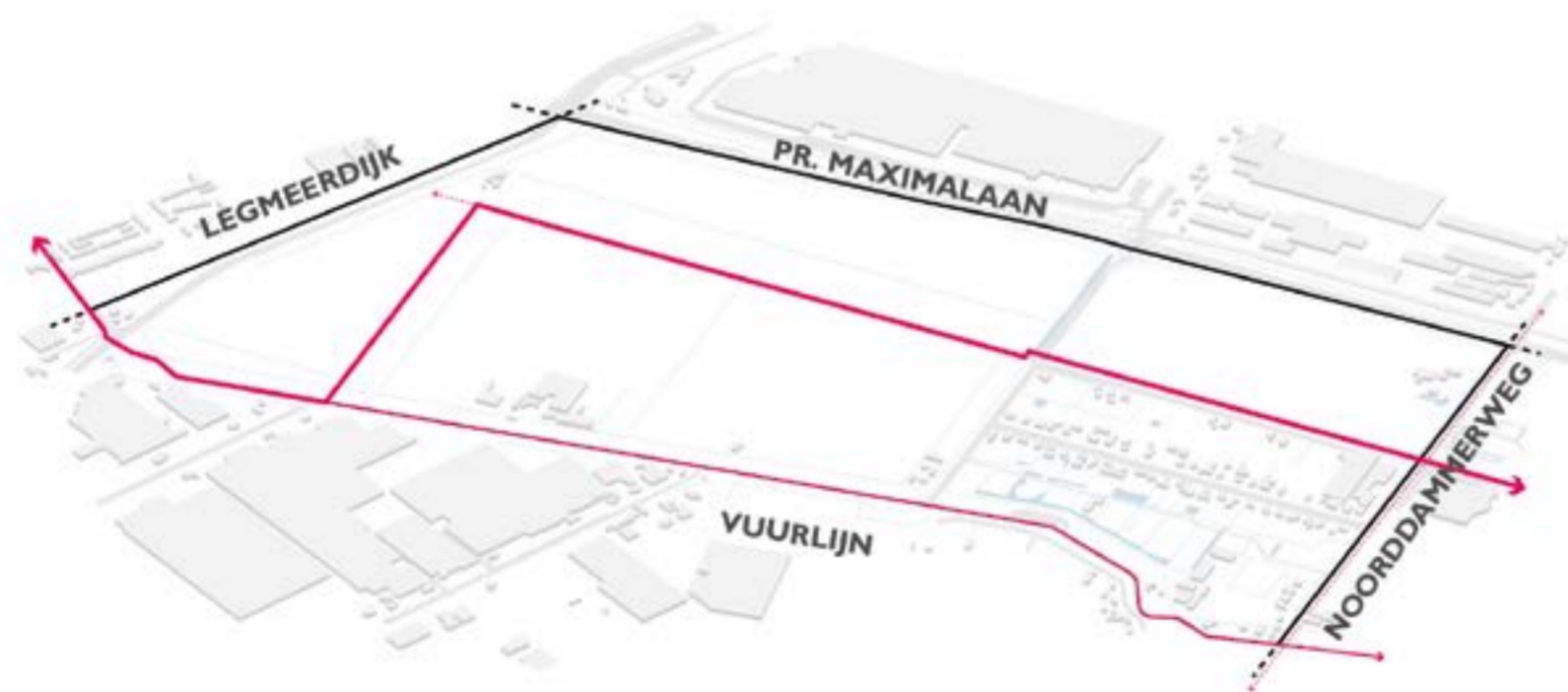
7.2 DIVERS EN ACTIEF MIDDENGEBIED BESCHRIJVING DEELGEBIEDEN

Ruimte-massa

Het groen-blaauwe casco en hoofdstructuren zijn leidend in zowel de natuurlijke als de programmatische vulling ervan. Gezien het eerstgenoemde biedt het casco de mogelijkheid om in het meest oostelijk en westelijk deel van het deelgebied meer opgaande beplanting toe te passen. Het middendeel dient het open karakter van de polder te behouden.

Recreatieve routing

Het groen-blaauwe casco in combinatie met het lineair park is de basis voor de recreatieve routing die in het gebied gerealiseerd dient te worden bij ruimtelijke ontwikkelingen. De behoefte aan betreding van het gebied, in tegenstelling tot de huidige situatie waarin de bewegingen zich beperken tot de randen van het gebied, is groot. De hoofdroutes bevinden zich in het lineair park en over de Vuurlijn. Kleinschalige aantakkingen en verbindingen dienen gecreëerd te worden als aansluiting op de Legmeerdijk, langs de Noorddammerweg en met 't Vrije Noortveen.

Het hieronder getoonde gebied wordt geduid onder de term 'divers en actief middengebied' gezien het feit het tal van functies, wonen, werken en recreëren, bevat, voor een groot deel bestaat uit een sportgebied en de verbinding legt tussen de twee grote landschappelijke groengebieden binnen de gemeente, namelijk de Noorder Legmeerpolder in het westen en het Zijdelmeer in het westen. Het gebied ligt op de overgang van het veengebied en de droogmakerijen. Het veengebied wordt getypeerd door de karakteriserende langgerekte en smalle kavelpatronen en vele sloten. Momenteel is dit nog aanwezig in het meer natuurlijke deel in het oosten, maar grotendeels dichtgeslibd in het woon- en volkstuinengebied ten westen hiervan. De droogmakerijen kennen van oorsprong een rationeler karakter maar hebben door de grote mate van verstedelijking veelal karakteristieke structuren verloren. Bebouwing en het bosrijke sportgebied vormen vandaag de dag de invulling van de droogmakerij in dit gebied. De Vuurlijn is een herkenbare dijkstructuur die de twee gebieden, samen met de verderop gelegen Ringdijk, van elkaar scheidt en wordt op de meeste plekken aan ten minste één zijde begeleidt door bebouwing. Het gebied wordt in het westen begrensd door de Noorddammerweg, gelegen langs een van de hoofdwatergangen binnen de droogmakerij van de Noorder Legmeerpolder. Functies zoals sportverenigingen en een begraafplaats zijn hierop aangesloten. In het noorden bevindt zich de Pr. Maximalaan die een duidelijke barrière met het noordelijke gebied vormt en veelal begeleidt wordt door bebouwing. De Watsonweg vormt in het oosten de grens met het gebied van het Zijdelmeer en is door het ontbreken van direct aangrenzende bebouwing op veel plekken groen ingebed in het landschap. Tot slot vormt de Boterdijk de zuidelijke grens van het gebied met een continue lijn van lintbebouwing. Het gebied is onderhevig aan vele discussies en er worden tal van plannen gevormd en soms zelfs gemeentelijk vastgesteld. Hieronder worden enkele van deze plannen kort toegelicht.

Gebiedsvisie 'Tussen Boterdijk en Vuurlijn' (vastgesteld)

De in 2013 vastgestelde gebiedsvisie 'Tussen Boterdijk en Vuurlijn' had als doel voor het gebied tussen Boterdijk en Vuurlijn de natuur en ecologie te inventariseren en een plan van aanpak op te stellen. Zoals eerder genoemd is deze gebiedsvisie onder andere gebaseerd op deze eerder opgestelde gebiedsvisie. De hoofdlijnen van deze visie zullen dan ook herkenbaar zijn in de hierna uiteengezette kwalitatieve ruimtelijke randvoorwaarden. De hoofdlijnen hebben betrekking op de volgende aspecten:

- De randen
 - Boterdijk: dorpslint (tweezijdige bebouwing) – landschapslint (enkelzijdige bebouwing)
 - Watsonweg: herkenbaar groen profiel
 - Vuurlijn: cultuurhistorisch (continuïteit wordt bepaald door de dijk en de ringvaart)
- Drie sferen
 - Westen: intensief agrarisch gebruik
 - Midden: extensief agrarisch gebruik
 - Oosten: meer besloten gebied met een natuurlijke uitstraling
- Water (kwaliteit geven door doorstroming te bevorderen d.m.v. verwijderen stuwen en dammen)
- Recreatie (extensief en voornamelijk op één kavel)
- Toegankelijkheid (toegangen creëren op bestaande wegen én doorgaande vaarroute realiseren)

WAPO-terrein Pr. Maximalaan (vastgesteld)

De Thamenhof is een woongebied in ontwikkeling op het voormalige bedrijventerrein tussen de Vuurlijn en Koningin Máximalaan (voorheen WAPO-terrein).

Politiebureau Pr. Maximalaan (ontwerp bestemmingsplan)

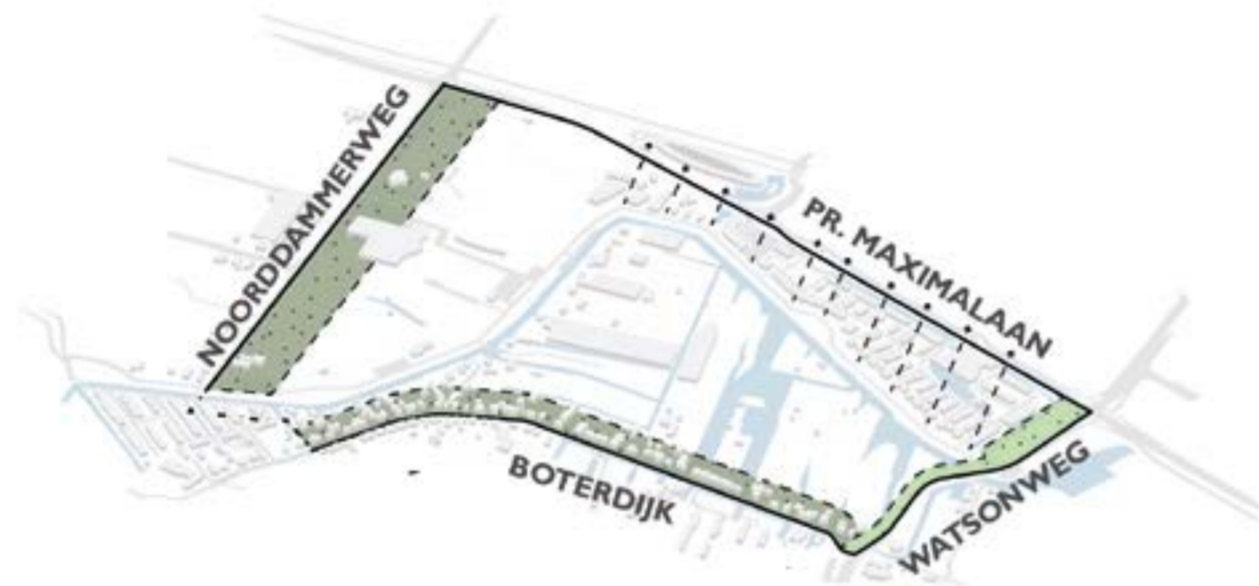
In het momenteel open gebied langs de Pr. Maximalaan, ten oosten van de begraafplaats, zijn de plannen voor de ontwikkeling van een politiebureau in ontwerp.

Haalbaarheidsonderzoek wonen, sporten en recreëren (verworpen)

Er is op basis van ideevorming een haalbaarheidsonderzoek opgesteld om (een deel van) de aanwezige sportvelden uit te plaatsen naar een alternatieve locatie en hier ruimte te bieden aan woningbouw. Tot op heden zijn deze plannen niet haalbaar gebleken.

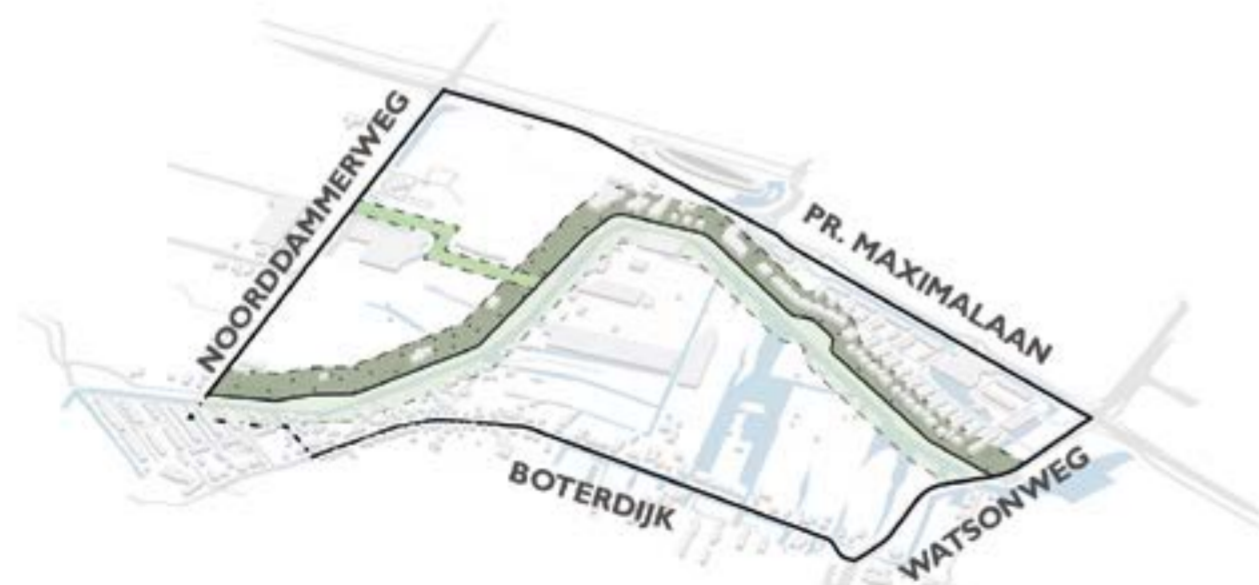
KWALITATIEVE RUIMTELIJKE RANDVOORWAARDEN

Randen

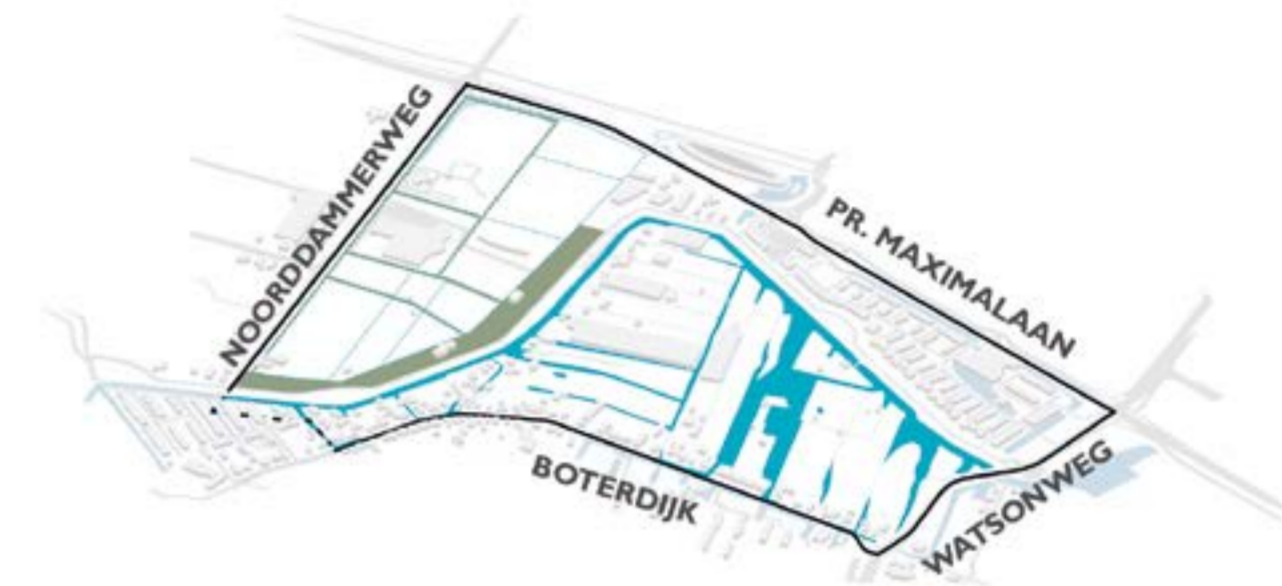
Aan de westzijde zal het gebied landschappelijk worden ingelijst met een groenzone van 100 meter vanaf de Noorddammerweg. Dit op basis van de gemiddelde breedte van de lintstructuur, die veelal een meer gesloten groen karakter heeft. Aan de noordzijde dienen zoveel mogelijk open verbindingen/doorzichten tussen de Pr. Maximalaan en de Vuurlijn behouden blijven en gecreëerd te worden. In het oosten van het gebied zal de Watsonweg als 'parkway' het groene gebied tussen Vuurlijn en Boterdijk en het Zijdemeer zo landschappelijk mogelijk verbinden en tot één geheel maken. Het principe 'parkway' houdt in dat het groen inclusief opgaande beplanting dominant is ten aanzien van het wegprofiel. Beplanting die de loop van de weg begeleidt dient dus voorkomen te worden. Tot slot, de Boterdijk kent aan de noordzijde continue lintbebouwing die tot gemiddeld 100 meter diepte rijkt; een karakteristiek die gerespecteerd dient te worden.

Hoofdstructuur

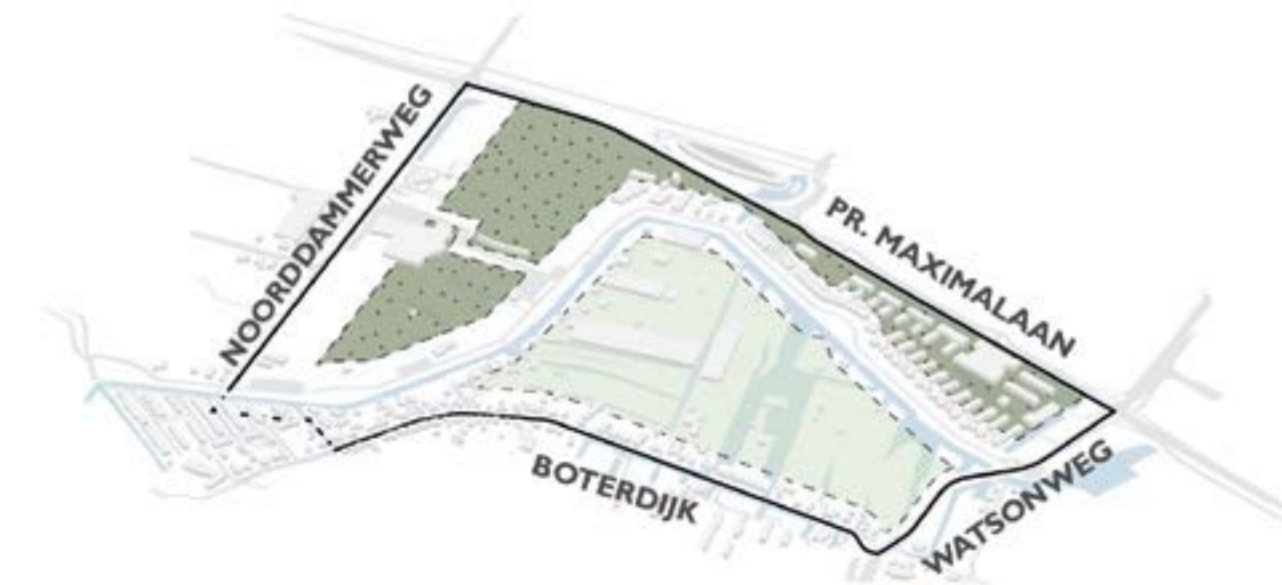
De hoofdstructuur binnen het middengebied wordt gevormd door de cultuurhistorische Vuurlijn die het gebied doorsnijdt. Langs de Vuurlijn geldt momenteel al het beleid van een 50 meter zone aan weerszijden van de dijk vanuit cultuurhistorisch oogpunt ter bescherming van de Stelling van Amsterdam. Deze 100 meter brede zone (50 meter aan weerszijden) dient gerespecteerd te worden en dus onbebouwd te blijven in toekomstige ontwikkelingen. De noordzijde zou een karakter van meer opgaande beplanting toelaten, in tegenstelling tot het open karakter van de zuidelijke kant. Naast de Vuurlijn is het lineaire park een hoofdstructuur die vandaag de dag gevormd wordt door de langzaam verkeer verbinding over het Amstelhof. Echter, bij toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen dient een zone van 25 meter breed, in aansluiting op het lineaire park in de Noorder Legmeerpolder, ontwikkeld te worden.

Groen-blauw casco

Alle ruimtelijke ontwikkelingen in het middengebied dienen het groen-blauwe casco te respecteren en/of creëren. Voor alle groen-blauwe lijnen van het casco geldt dat de open- of geslotenheid van de randen dominant is. Het casco is onder te verdelen in drie categorieën. De eerste categorie betreft het karakteristieke slotenpatroon van het veengebied dat afwatert op de ringvaart langs de Vuurlijn. Deze structuur moet ten alle tijden worden gerespecteerd en waar mogelijk worden versterkt op basis van de oorspronkelijke structuren. De tweede categorie betreft de kwalitatieve robuuste (niet historische) groenstructuren die zich met name in het sportgebied concentreren. Enkele hoofdstructuren hierbinnen, waaronder de groenzoom langs de Vuurlijn, dienen gerespecteerd en waar mogelijk versterkt te worden. Tot slot zijn de meer fijnmazige structuren van sloten, hagen en houtsingels sturend in ruimtelijke ontwikkelingen.

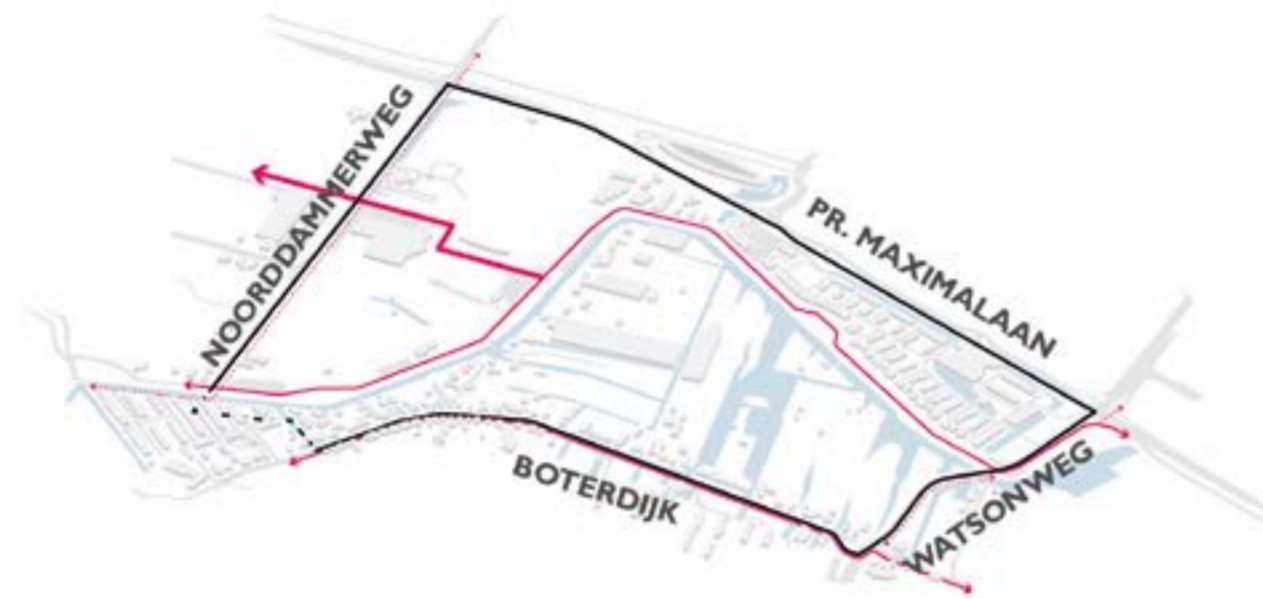
Ruimte-massa

Het groen-blauwe casco en de hoofdstructuren zijn leidend in zowel de natuurlijke als de programmatische vulling ervan. Gezien het eerstgenoemde biedt het casco de mogelijkheid om in het gebied ten noorden van de Vuurlijn meer opgaande beplanting toe te passen. Het gebied ten zuiden van de Vuurlijn dient het huidige open en landschappelijke karakter te behouden.

7.3 LANDSCHAPPELIJK DORPSHART BESCHRIJVING DEELGEBIEDEN

Recreatieve routing

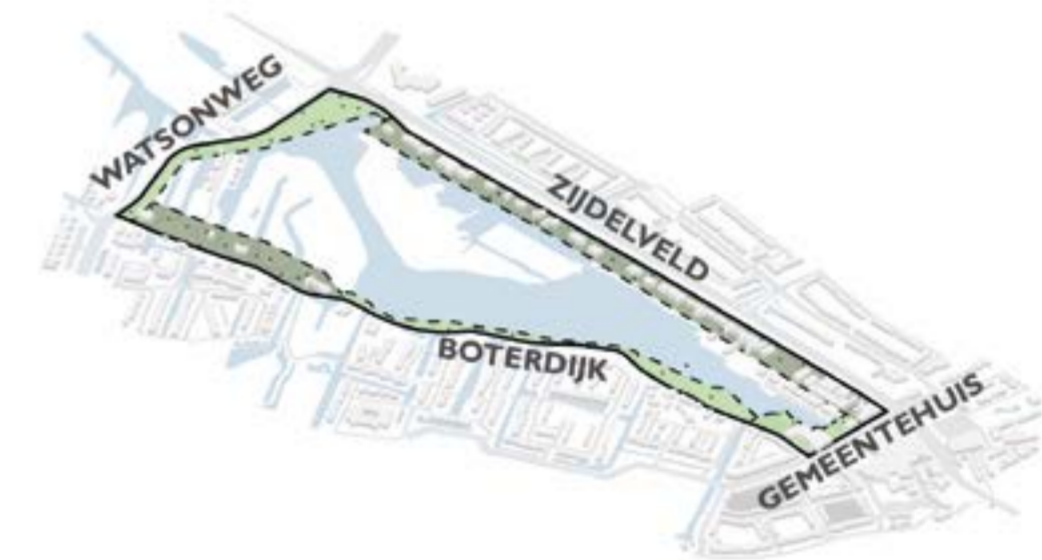
Het groen-blauwe casco in combinatie met het lineair park en de Vuurlijn als hoofdstructuren is de basis voor de recreatieve routing die in het gebied gerealiseerd dient te worden bij ruimtelijke ontwikkelingen. De behoefte aan een alternatieve route voor de Vuurlijn in oost-westelijke richting is groot. De hoofdroutes bevinden zich in het lineair park en over de Vuurlijn. Kleinschalige verbindingen zoals wandel- en fietspaden dienen bewaard te blijven en/of gecreëerd te worden langs de Noorddammerweg, over de Boterdijk en langs de Watsonweg.

Het derde deelgebied kent vier diverse randen doordat het dorps hart hier grenst aan een natuurgebied. Het Zijdelmeer wordt in het zuiden begrensd door het landschappelijk lint van de Boterdijk, met natuurlijke oevers en kleinschalige bebouwing. De koppen van het Zijdelmeer zijn beide functioneel ingericht als parkeerplaats. De noordzijde wordt bepaald door de historische lintstructuur van het Zijdelveld. Het Zijdelmeer is een landschappelijke eenheid met waardevolle natuur en heeft de status als kern binnen het Natuurnetwerk Nederland. De identiteit van het Zijdelmeer is die van een waterrijk landschap met een afwisseling van open en gesloten. De landschappelijkheid van het Zijdelmeer loopt niet door in oostelijke richting door de aanwezigheid van het stedelijke Amstelplein. Echter, enige landschappelijke continuïteit is te vinden in zuidelijke richting, langs 'Aan de Molenvliet' richting Amsteldijk Zuid. Met name de randen van het gebied zijn onderdeel van bestaande planontwikkeling en daadwerkelijke realisatie. Enkele voorbeelden hiervan zijn:

- Laan van Meerwijk (in realisatie)
- Amstelplein (in ontwikkeling)
- Schansgebied (in ontwikkeling)
- Kop Zijdelmeer (in ontwikkeling)

KWALITATIEVE RUIMTELIJKE RANDVOORWAARDEN

Randen

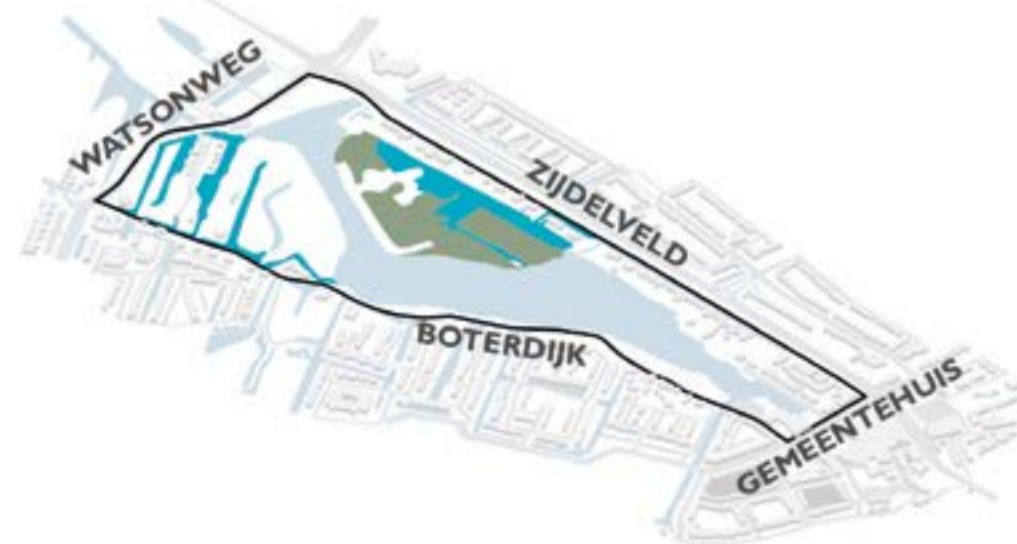
De kwaliteiten van de bestaande randen worden gevormd door die van de Boterdijk, Watsonweg en Zijdelveld. Uitzondering hierop zijn de twee koppen van het Zijdelmeer, die vragen om identiteit vergelijkbaar aan de zuidelijke oever van het meer. Hierdoor zal het meer als groen-blauwe parel maximaal tot uiting komen. Concreet gezien houdt dit in dat de parkeerplaats langs de Watsonweg en de parkeerplaats aan de achterzijde van het gemeentehuis en die aan de Meerlaan plaats moeten maken voor stevige vergroening bij toekomstige planvorming en een zienswijze op mobiliteit en parkeren. De groenidentiteit voor beide plekken borduurt voort op de kwaliteiten zoals die van de Boterdijk.

Hoofdstructuur

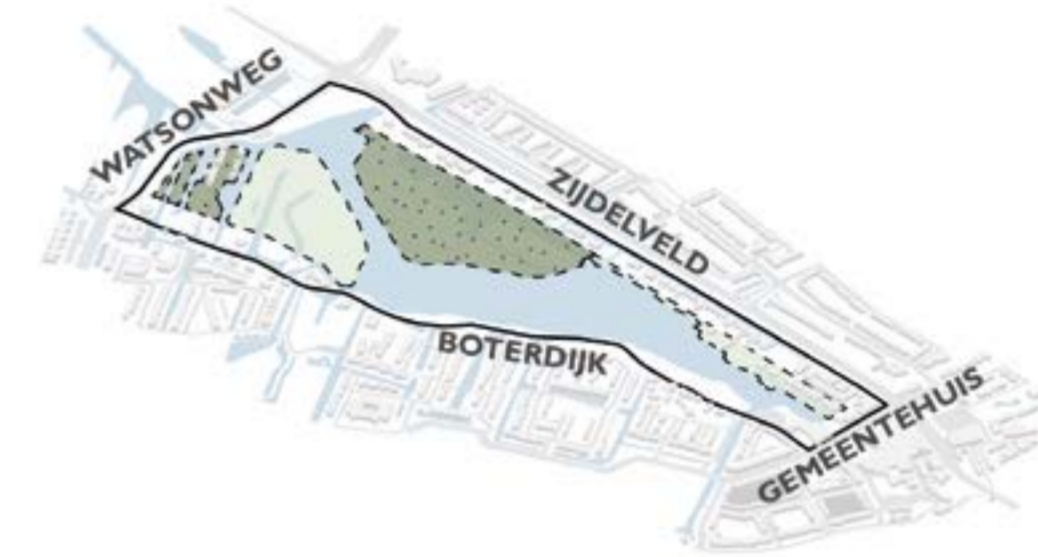
De kwaliteit van het Zijdemeer als open water vormt de hoofdstructuur van het gebied. Deze kwaliteit moet ten alle tijden gerespecteerd en/of waar mogelijk versterkt worden. De huidige afspraken over wat wel en wat niet kan in dit gebied, met de functie van 'natuur', zijn uitgangspunt. Gezien de doelstelling van de gebiedsvisie ligt het voor de hand om de verbinding tussen Zijdemeer, via Amstelvein en Schansgebied, naar de Amstel vorm te geven als groenstedelijke verbinding. De huidige planvorming van het Schansgebied speelt hier, binnen de geldende uitgangspunten en mogelijkheden, maximaal op in. Om de continuïteit in water en ecologie te creëren, zal de zuidelijke verbinding, langs 'Aan de Molenvliet' tot aan de Amsteldijk Zuid, landschappelijk en ecologisch worden versterkt.

Groen-blauw casco

Alle ruimtelijke ontwikkelingen in het gebied dienen het bestaande groen-blauwe casco te respecteren en/of nieuwe structuren (gebaseerd op historische lijnen) te creëren. Het groen-blauwe casco wordt gevormd door het slotenpatroon van het historische slagenlandschap en de bosschages aan de noordzijde.

Ruimte-massa

Binnen het gebied speelt de afwisseling tussen open en gesloten uitgangspunt. In het slagenlandschap is deze kenmerkende afwisseling op kleine schaal karakteriserend. Aan de noordzijde bevindt zich een meer gesloten karakter. De lintbebouwing aan en achter het Zijdenveld dient, gebaseerd op zijn oorspronkelijkheid als oever, zo open mogelijk te blijven. De impact van schuttingen, bijgebouwen en dergelijke dient ingeperkt te worden waar mogelijk.

Recreatieve routing

De recreatieve routing is die van bestaande structuren. Prioriteit dient gegeven te worden aan een heldere rondgang rond het meer. Een kwalitatieve impuls kan gegeven worden aan de verbinding aan de noordzijde van het gemeentehuis en langs de Watsonweg.

BURO SANT EN CO
LANDSCHAPSARCHITECTUUR